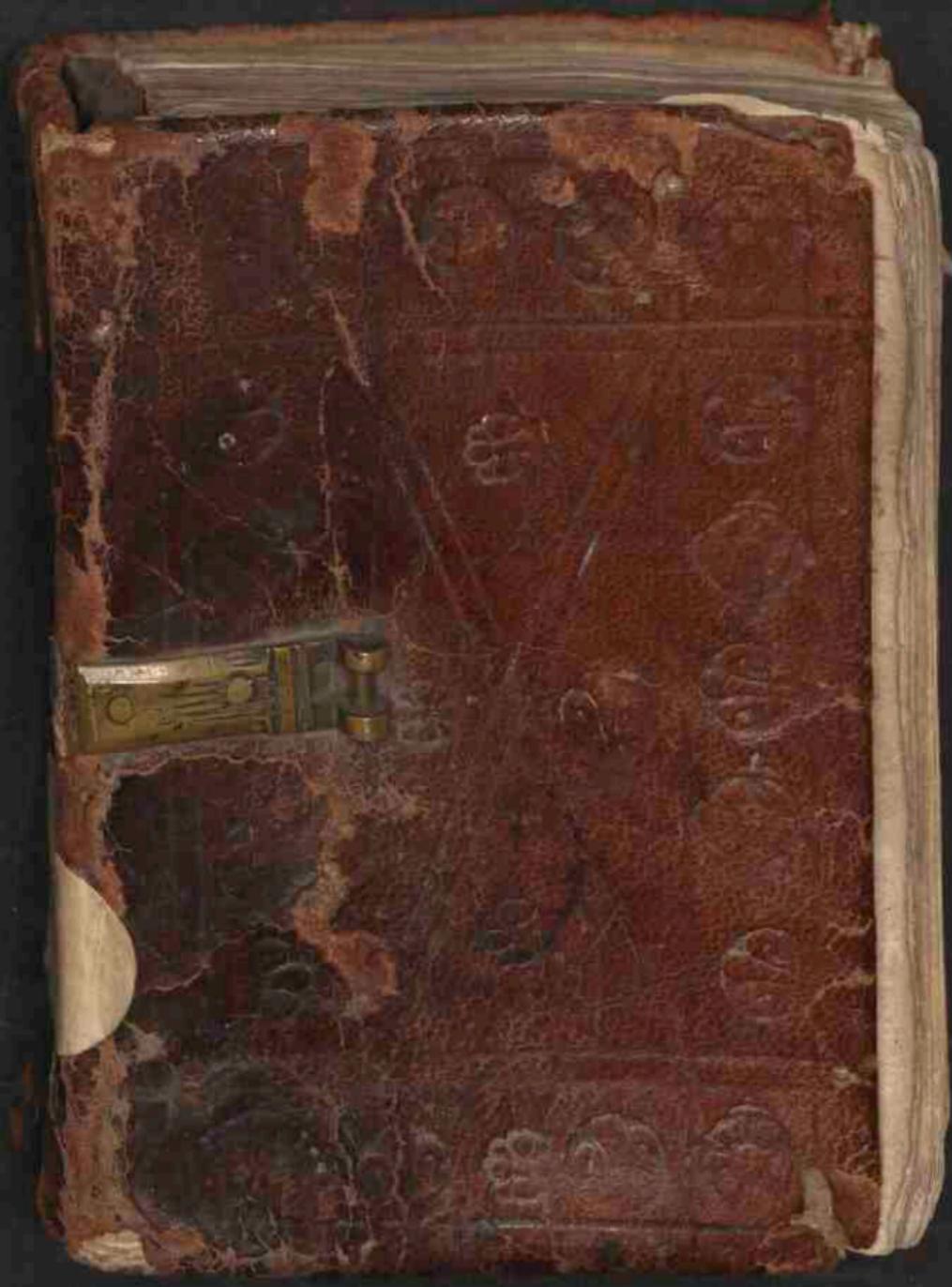

Gebeden.

<https://hdl.handle.net/1874/339891>

Aevum medium.
Scriptores ecclesiast.

No.

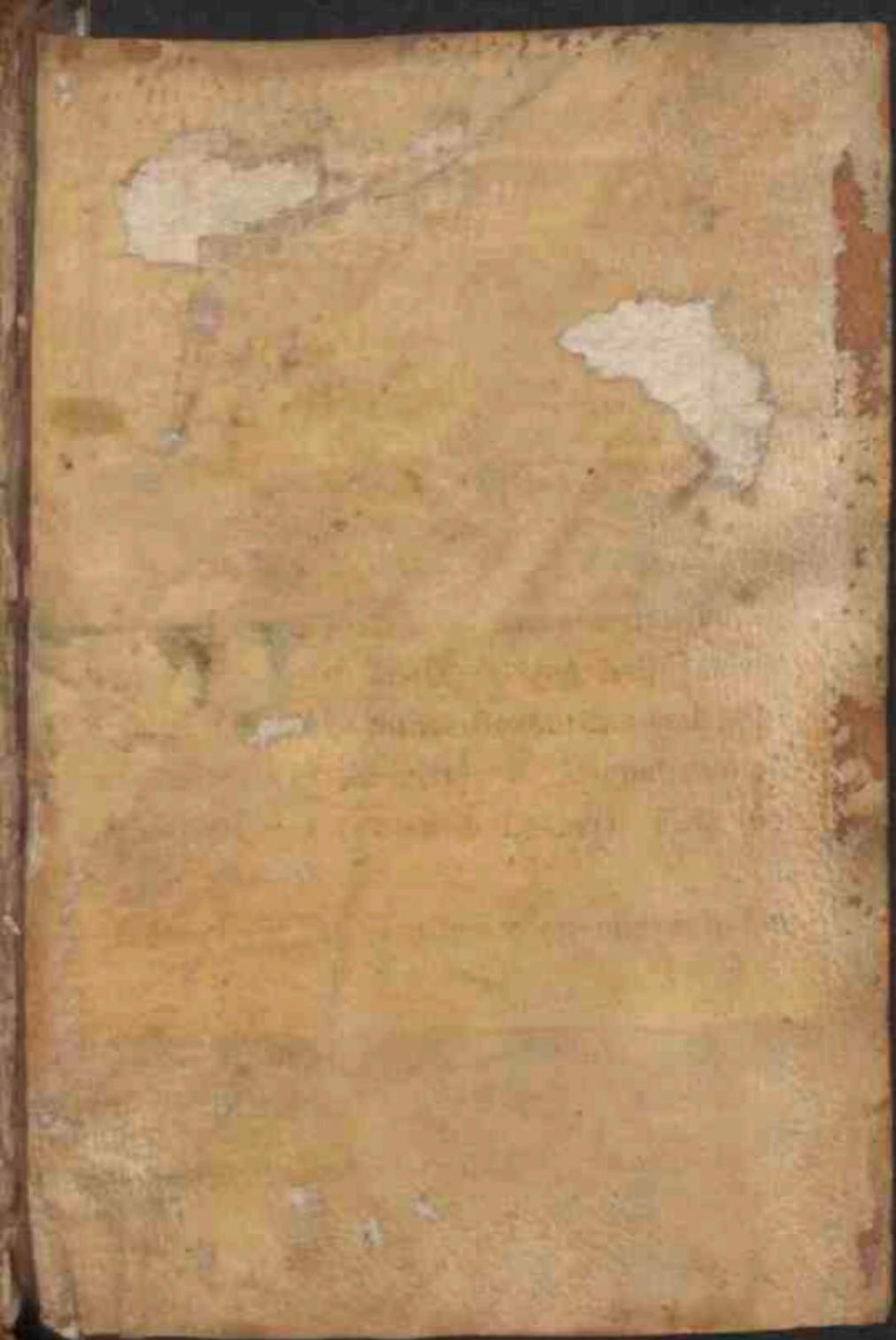
454

Hs.

8 L 11

VIII. L. 11

F. 1033.

1033 (*Eecl. 454.*) *Charta. 16°.* 127 ff., *initial. pictis. Saec. XV.*

Gebeden.

Fol. 1b. Die genaden ende beneficien van den Agnus dei. Fol. 4a. Hier begint een gebet van xv daghen.

Vooraan is met een latere hand geschreven: „Dyt boeckens hoort tue suster barbara” etc.

H

Dyt boeckens hoort tue
suster barbara
in dert maer niet send
godt in lieden wort
dike die doeden ich di tgeve
was ich den doot goe
die die nu bidden en in

7 ff., initial. pictis. Saec. XV.

an den Agnus dei. Fol. 4a. Hier begint

hreven: „Dyt boeckens hoort tue suster

6 III III
n ab a b c c k l

ijden cristen. Fol. 100a. Voer me of
door vele andere gebeden, o. a. van
fessoer, van St. Anthonyus en and.
ende climme duck etc. (gevolgd door
Fol. 166b. Gloriose virgines harli.
O mon Dieu etc. (Prière, d'une mar

„Dit boecxken is toe (sic) Ieherv
om gots vil.”

Dijf boeck is hoort tū
in der boeckw...

in der boeckw... niet land
godt in lieden woert
die die dooden ich di...
was ich die doot...
die die nu...
en geden die mo...
sien en...
Lenten...

~~1649~~ 1649

1649 16

in de toecott

6 III III
nab a b c c k l

Die gencade en beneficiē
vande Agnus dei.

Sinte gregorius die
pauſ ſeynde keyſer
kaerle een Agnus dei. m̄
deſen nauolgende verſen.
waer in gheteyket ſtaen
die crachte en virtute des
voergenoemden Agnus
dei. als dat dickwyl on-
deruonde is vande ghe-
nen die dat met groter
reuerentiē en deuotien
off puere ghelouen ont-
fanghē en bi hem droe

ghen. scriuende aldus
totte keyser s. gregori⁹

Wilt ontfangē die gro-
te gawe te weten dit
Agnus dei, geheylight
ouermits veel godliker
mysteriē of ghauen.
Dat welcke ghemaect
is van meechden was,
en vande heyligē crees-
dom, en willet ontfan-
ghen als toeromende
vander fonteynē. Wat
dier bi hem draget dien

behuedet vande sunden,
en verlost hem vdrinckende
die sunden als dat pa
ose bloet dri. Izi en
sal niet vdrinckē in dē
water. Den werdigen
mensche geuet voel ga
uen. vernielende die mach
te des vuets. Een vrou
we besmaet van vrucht
off gaende behuet voer
perikel. Agnus dei ver
drift den blixem en al
le quaet weer. gespuys

en lagen des viants.
behuet vande haestige
doot en van des duy-
uels becoringe. Soe
wie dat eert. Agnus dei
i sal victorie hebben
van sijne viandē. Een
stuck of een deel van
Agnus dei, is soe rech-
tich oft al geheel weer-
de lam gods die af-
nemes der werelt sun-
den, ontferme dy miñ

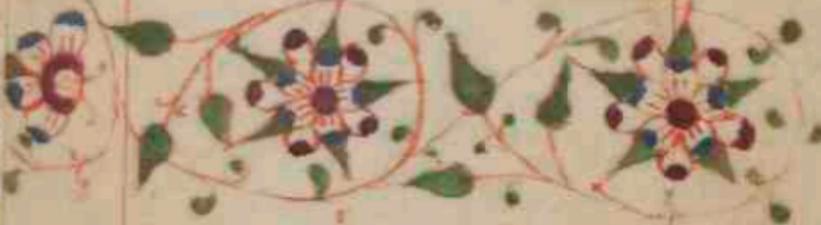
The larger the number
of letters in the
word, the more the
probability of
error in the
transcription of
the word. This is
because the more
letters there are,
the more likely it
is that one or more
of them will be
mistakenly written
or read. This is
especially true for
words that contain
many similar letters
or words that are
long and complex.

1
Hier beghint d; geb; van
27 dachten

Domine
quod mul
tiplicati
sunt qui
tribulant
me: multi
insurgunt
aduersum
me

Quia dicitur anime mee non est
salus ipsi in deo eius **Q**uia au
tem dñe susceptor meus es glo
ria mea et exultans apud
meum **Q**uia mea ad dñm cla
mavi et exaudivit me deus

te scō suo **E**go dormivi et lo
poratus sum et exsurrexi quia
dñs suscepit me **N**on timebo
inimica populi circumdantis me
erurge dñe saluū me fac deus
meus **Q**m̄ tu percussisti om
nes aduersantes michi sine au
la dentes peccatorū contrunxi
Qm̄ est salus et super ysaia
tū benedictio tua **G**loria pa
tri ⁊ **S**icut erat ⁊

Here ih̄u xp̄i hoer my ouer
mits die tranē die du lerep
dest doen du lazarium op dedest
staen vand doet ho my hoer
my en vint my van selken om
gen s. en alre meest van him

2
den en van sonden die gelede
sint die tegenwoordich sint en
die teerden moeghe op dat
ic mit in vreden leuen slape
en ruste en niet en moet heb
ben gebreec aen siel noch aen
sine En mit in blattappen
nae desen onsalige leuen ewe
liken leuen mach mit xpi
onsen heer Amen En da leest
pi in en ane ma En in syte
rechten hoefde spreect dese psal
me Dne quid En dan sich aen
ons heren aensicht en leest vor

O Du hoelt d'ontfermens
die om ons nod' beste co
men in maget lichaem aen

den holt gonnagelt mi nagele
en dinn cleys gedeilt mi loet en
bilt van en lohvand doet oppe
staen **I**t biddi dattu mi ongedoch
nich duns volc en wilt linn
deler passien en wezdich die
du ons betwist hebst vande
mode des leuwe wes mi een
bestermer want du bilt er ver
loeler en eyn vyer gmeest
onken alden vaderen huer vortus
En alre laechtmoedichste god
behuet mi vo alle tribulacie
en liden hoert mi ho mi hogit
mi die geen die linn zael gelet
houet voer linn sange let mi in
vreden van delen **N** en alre

meest van sunden van sande
 die geleden sijn die tegemoet
 dich sijn en die toecomme moe-
 ghen op dz ic mit in vreden
 leue slapen en ruste en ic en
 moet hebben gebreec aen hiel
 noch aen linc En mit met
 blyscappen nae desen onsalige
 leue eweliken leue mach mi
 xpm onsen here Amen **V**er
 leest dan desen psalm **D**ne
 quid En my slaech op dyn oge
 en op ons heren heet en leest

Here ihu xpi op dit
 die boest daer see iohā
 ewangelist op rusten inden
 auentmael en daer wt ent

Enic den dranc d'geest der
wulfs en der conlten ouer
mits dnu ty boelt loe hoert
my hoert nu he hoert my
en verloest my van desen
En alx meest van hunde va
leunde die geleden sijn die te
genwoerdich en die toecome
moethe op dat ic mit in vre
den leue slapen en ruste moet
en ic en moet hebben gebract
aen nel noch aen hme En mit
ti mit blytscapen nae desen
onsaligen leuen eweliken le
uen mach mit vpm onsen he
**Ps. mit leest den desen psal
me Dne quid en mi slaech op**

4
Din oren en lichaen ons he-
ren rechteren arm en leke dit

Her ihu xpi ouermits
dine rechteren arm
en hant da ten ionctē daghe
ons vergadert sullen sijn al-
le din heiligen en verwoere
als hi din stem hoere sprake
en loygen leggen Comt
gi gebūde en besitet dat
vnc minus vaders dat vberet
is geweest van beginne d'we-
relt ouermits din rechter hat
hoert my heer **A** laetmoe-
dige god hoert my hoert my
en los my van alre d'auolfe-
nisse hoer my hoer my heer

du hebst dyn niet gelet voer
dyn scapē set mi in vrede vā
desen 12 en alre meest van
sunden van scanden die gele
den sijn die tegenwoerdich
sijn die toedemē moege op dz
ic mi in vreden leuen slapē
en rusten moet en ic moet
hebben gebreec aen siel noch
aen lijue En mi mi blut
scappen nae desen onsalighe
leuen eweliken leue mach
mi xpin onsen he Amē **Ps: m**
121 liet aen ons heren aelicht
en leest de psalmie **Due quid**
121 Ende du liet aen ons heren
luchteren arm en leest die

Here ihu xpi oinnits
 dyn heilige lichter
 hant en arm bi die drie na
 men die du hadde eer du ge
 boeren waers **O** wondlike
 god vloes my allen tribulac
 en **O** saechmoedige god he
 my hoer my hoert my heer
 du hebst din siel gelet vo dyn
 scaps let my in vreden van de
 sen **I**n en alre meest van
 sunden van scande die geloe
 sijn die rogenwoerdich lijn die
 toecome moete op dz ic mi
 ti in vreden louen slapen ruste
 en in en moet hebbe gebreec
 aen ziel noch aen linc **E**nde

En miti met blytscappē nae
desen onsaligen leuen ewel
ken leuen mach met xpm on
sen here Amē **P. m.** En dan
lich aen ons heeren aenlicht
en leest desen psalme in die
eer ihu xpi

Deus in adiutorium meum
intende dñe ad adiu
uandum me testima **O**mnium
dantur et reuerentur qui
querunt animam meam **T**u
tantur retrorsum et exuber
rant qui volunt michi mala
Auertantur statim eum
belcentes qui dicunt michi
euge euge **E**xultent et lo

rentur in te omnes qui querunt
te et dicunt semper magni
ficetur dñs qui diligit la

lutare tuum **E**go vero ege
nus et pauper sum deus ad
iunia me **A**duitor meus et
liberator meus es tu dñe ne
mores **G**loria patri **D**icit

Here ihu xpi ouermits
dñm h hchaem en dñm
heilige doet daer du mede
stuytes voer die doer des
paradns hoer my ho my ho
my heer en vloes my van al
le minne dñe effensle **D**lach
moedige god hoer my hoer
my ho my he du hebt dñm

siel gelet vō scape settet my
in vreden van desen 1° ende
alre meest van sunden van
scanden die geleden sijn die
tegenwoerdich En die toecoe
men moegen op dat ic niet
in vreden leuen slapen en rus
ten moet en niet en moet heb
ben gebreken ziele noch aē
en niet ic: bliscappen uae
desen onsaligen leuen ewe
liken leuen mach met xpi
onlen here amen **psalm 9**

Dicūque vult sal
uus esse ante om
nia opus est vt re
neat catholicam fi

7
deum **Q**uam nisi quisque
integram inuolatamque ser-
uauerit absque dubio in eter-
num peribit. **F**ides autem ca-
tholica hec est ut unum deum
in trinitate et trinitatem in v-
nitate venerimus. **N**eque
confundentes personas neque
substantiam separantes. **A**lia
est enim persona patris alia fi-
lij alia spiritus sancti. **D**eus
patris et filij et spiritus sancti
vna est diuinitas equalis glo-
ria coeterna maiestas. **Q**ua-
lis pater talis filius talis spiritus
sanctus. **I**ncreatus pater
increatus filius increatus

spūs sanctus **I**mmensus
pater immensus filius immen-
sus spūs sanctus **E**ternus
pater eternus filius eternus
spūs sanctus **E**t tamen nō
tres. eterni sed vnus eternus
Sicut non tres increati
nec tres imeni sed vnus incre-
atus et vnus imenius **S**i-
militer omnipotens pater om-
nipotens filius omnipotens
spiritus sanctus **E**t tamen
nō tres omnipotens sed vnus
omnipotens **I**ta deus pater
deus filius deus spūs sanc-
tus **I**ta dñs pater dñs fili-
us dñs spūs sanctus **E**t t

non non tres dñi sed vnus
 est dñs **Q**uia licet lingu
 latin vnamquaque perso
 nam deū ac dominū consite
 ri crissima veritate compul
 sunt ita tres deos aut dños
 dicere catholica religione
 prohibetur **P**ater a nullo
 est factus nec creatus nec
 genitus **F**ilius a patre
 solo est non factus nec cre
 atus sed genitus **S**piritus
 sanctus a patre et filio non
 factus nec creatus nec gen
 itus sed procedens **V**nus
 ergo pater non tres patres
 vnus filius non tres filii

vnus spūs sanctus non tres
sanctus spūs. **E**t in hac tri-
mitate nihil prius aut poste-
rius nihil maius aut minus
sed tote tres persone coeter-
ne sibi sunt et coequales. **I**n
vt per oīa sicut iam supradic-
tū est et vnitās in trinitate
et trinitas et in vnitate ve-
neranda sit. **Q**ui vult ergo
saluus esse ita de trinitate
senciat. **S**ed necessarium est
ad eterna salute vt incarnati-
onē quoque dñi nostri ihū
xpi fideliter credat. **E**st ergo
fides recta vt credamus et
confiteamur quia dñs noster

ihū xpūs dei filius deus et
 homo est. **D**eus est ex sub
 stancia patris ante secula ge
 nitus et homo est ex substan
 tia matris in seculo natus. **P**er
 fectus deus perfectus homo
 ex aīa rationali et humana
 carne subsistans. **E**qualis
 patri secundū diuinitatē in
 nor patre sed in hūanitatē
Qui licet deus sit et homo
 non duo tamen sed vnus est
 xpūs. **V**nus autē nō conuer
 sione diuinitatis in carne sed
 assumptione hūanitatē in
 deo. **V**nus omnis nō confu
 sione substantiæ sed vnitāte per

homo. **Q**ui sicut aīa rationa-
lis et caro vnus est homo ita
deus et homo vnus est xpūs
Qui passus est p salute nrā
descendit ad inferos tertia die
resurrexit a mortuis. **A**scen-
dit ad celos sedet ad dexteram
dei patris omnipotentis inde ve-
turus iudicare vivos et mor-
tuos. **A**d eius aduentu omēs
homines resurgere habent cū
corporibus suis et redditiuri
sunt de factis p̄ suis ratiōe.
Et qui bona egerūt ibunt
in vitam eternā qui vero ma-
la in iugum eternū. **H**ec est
fides catholica qua nūi quisq̄

fidehiter firmiterque credunt
 saluus esse non poterit **G**loria patri
 Sicut erat Item
 in soe wat tribulatiō nemāt
 dese v spalmē leest in die eer
 s' heiliger v wode m; alsoe
 voel v emē ned liggende in die
 mamer des grutē die sal vloest
 werde van hure tribulacien
 want het is gepneest

God in dinnē naem
 behalt my en ver
 loes my in dinnē
 tracht **G**od ver
 ho mijn bede ver
 neem mit dinnē oren die woer

de minne monts **W**ant die
vreemde sint binne opgetlae
tegen mi en die sterke hebbe
gelocht min hiel en en hebbe
god in voer gelat vo ho aen
sicht **D**ie god wil mi helpen
en die he is een ontkenner mi
re helen **A**lker die quade
dingen minne viande en in du
re waerhe verstroet si **W**ant
hien sal ic die offeren en sal
he behen dine naem want hi
guet is **W**ant van alre be
drucknisse heueltu mi ver
loelt en op min viande ver
smade min ortien

God ontferm sich onser
 en bndie ons sin aelicht
 inlicht in op ons en ontferm
 onser **O**p dz wie in eertruc
 moeten kenne duns werch en
 ons alle volc dunn herch **B**ehē
 moeten die god dz volc dz moe
 ten behuen alle volc **K**em v
 vlyden en hoette vruvuen en
 hem die gemeyn lude want
 du richtes dat volc in gelinc
 heiden en die gemeyn lude op
 ter eerde leydes du **B**ehuen
 moeten di god dz volc dz moe
 ten behuen alle volc dat eert
 ruc heeft sin vrucht gemeyn
Ons moet bndie god ons

god ons vūdie god en hem moe
ten ontlien alle crūdē van eert
vne. **G**le si de. **A**llt war.

God in mijn hulpe ducht:
hē tot my te helpen haelt

Si moeten weerde confus
en bānt die mī siel lūcken

Si moētē worden van ^ugekeert
en moeten hem sannē die my

quaet wille. **S**i moeten te hātē
worden van gekeert sannen

de die my seggen enge enge

Si moeten sich hoehlik en
vbliden en vūvūwē in di al

die di lūcken en die seggē alweē
werde die hē groetelic verhoent

en die hē hebben dynen hepl

greuer. **W**ant ic uoettruffich
 en arm ben god help my. **O** my
 hulper en myn vloeler belu
 lie en trage my. **G**lie si de. **A**lt
Tom verheffe ic myn
 ogen die woensle in die
 hemelen. **S**ich als die ogen
 der knechten inden handen hoe
 re heren. **E**n als die oge der
 deernen sijn in handen hoere
 vrouwen alsoe sijn onse oge
 tot onsen heer god thent hi
 onser ontfermt. **O**ntferm di
 onser he ontferm di onser wat
 wi seer vuult sijn in: suet
 heiden. **W**ant seer veruult
 is onse nel laster den ouervloe

digen en verſmaeden alle de
houerdigen **G**lorie **A**llt

Here vanden diepen heb
ic geroepen totti o he
verhoer mijn ſtème **M**ijn
oren moeten toehoeren in
die ſtem mijns biddens **O**fftu
die boelheit verhoudes he
he wie sal dat moegen hyde

Want bi di is genaedicheit
en om din ewe verberde ic
di here **I**n ſynen woerde heeft
mijn liel verdruigen mijn ziel
hoopte inden here **V**ander
mektentyt wachte tot inder
nacht hoopet mijn liel inden
he **W**ant bi den he is ont

terulhertich; en bi hem is ouer
 uolle vloechinge. **Q**u hi sal is
 nichel verloesen van al sijnre
 boelheit. **G**lorie. **A**llst.

O Wre ihu xpi wie aenbe
 den di wi linden di ou
 mits dinc heilige cruce en di
 alre pietoelste wonden welke
 afgedwoegen hebben die sin
 den der werelt. **D**eligt mijn
 linden en afneem mi dese te
 gemwoerdige aenstrende tri
 bulacien en anre en geest
 mi te lalter mijnne viandē
 noch en maect hem geē blyt
 scap he van mi. **K**erichylon
 ryldeylon kerichylon. **D**i w

Et ne nos in ducas **V**eer ver
hoer mi gebet **E**n mijn roepē
O He du bestu ontfersliche
en onwandelbaerliken
wes ontfersmhartich; minner
meer en verandert tegen die
natuer durre godliker goed
tieren. **O** He sichaen mijn
onsalich; en die bedrukenisse
mijn herten want der voel
is op haldet die gevelen en
spaer my alre onsalichste en
en verget minne in midt d'
tribulacien noch en laet my
in achter ajer sevide my durr
gracie en weest my die hant
de ben in soe voel tribulacie

14
Eū al te eint den gerechtigē
te hiden alle tribulacien nochtā
du die goedertieren best seynde
my dyn godlike hulp daer af
gegaen is menschelike solacie
nochen luyt my met vrent indē
dage myns airten noch en laet
my in confusō werden indē
o:del der menschen mer bescreit
en verloest my vanden tegen
loep hoerte verstoermissen ende
veruerthcheiden Eū ouermits
den gebede d' saliger maget ma
ria d' ontfrouwen en altoes
maget en alre liguer h' deelt
my behalder en bescremer
tegen alle myn wederlak en

lienlick en en onlienlick en almacht
mechtich en alre guedertierentste
here ihu xpi **D**ie leeft en veert
neert doer die oncondelike we
relt der werelden **Amen**

Deus qui beatum petrum
apostolum a vinculis ab
solutum illum ab ur scalti nos
trorum quesumus absolue vin
cula peccatorum et omnia mala
a nobis ppriatus excludere **ps dñm**
Dit naevolgende gebet heeft
geconformeert die nyde paus
Innocentius en heeft da toe diele
leggende sijn v C dage afaets en
eyn anij lae alsoe die alluent
leest Jee soe wie dit selue gebet

michtere en gebiecht xxx dage
 achter en leest die sal sond twy
 uol van onser vrouwe vryge
 wat hi begerende is van ho en
 hi sal ons lieue vrouwe in dage
 vo sijn doet sien Item die paus
 Jan die xvi heeft gegeven in 6
 dage aflaets

Omm alre heilichste
 vrouwe maria
 ewige maecht d'
 sneechden moed
 der ouerster que
 der fierenlyc en der ontfem
 hertich Doer dat sijnert des
 rouwen dat v hiel heeft do
 meden doen v eengeboeren

soen ons lieue hē ihūs xpūs
die pijn des doets leet in de
cruce **E**n doer kinthike liefde
ouerants welker hēden hi had
medeliden des moederlike rou
wes **E**nde ouernuts dier geheel
re hēden die hi tot v had loe heeft
hi sē Johan apostel en ewagelst
benoelen dat hi di bewaere solde
I biddi hebt medeliden met my
en helpt my in minne tribulacie
in alle minne bangich: in alle
minne tegenich: in alle minne want
heit in alle minne sochhuoldich:
in alle minne noetruulich: **O**
ontfijnster der ontalich: **O** lie
te troelsterle d' bedrueter ende

moed' der ontfermhertich; **D**al
 re guedertierenste troelsterste
 s ongetroelster **D** bereyde hulper
 se s weylen in alle mynre noet
 verhoert myn gebet en aenhet
 die tranen mynre ellendicheide
 en onsalichiden want ic in me
 nichuoldige quade stricken en
 bangichiden ouermits myn gro
 te linden ben gelet en ic en weet
 ic tot wie ic sal vlien anders da
 tot v myn alre heichste en alre
 suetste maget maria moed' ons
 liden ihu xpi en moed' eluclter
 en reformeerster onser mensche
Daer om soe wilt die oren uwer
 guedertierenly; en uwer gewoeli

ker guedertierenly outfermhertich
teylich uoygen tot mynen gebode
Doer die vromenlycke der outferm
herticheit dyns loens doer die
sueticheit die welke dyn loen ou
se onshene he ihūs xpūs doen
hadde doen hi dat menschelike
geslecht heeft onthelt doen hi
te inde waert metten vader ende
metten heiligen geest om onser
salicheit wille die broelsche man
ke menscheit aen te nemen Den
enghel boetslappende deenly geest
op v lymende van v alre gueder
tierenlycke maget heeft vleis out
fangen en is maenden in mynen h
lichamen besloeten is god en mensche

godraghen **E**n dien loep der w
 maenden veruult waelende den h
 geest werkende is wt te gaen wt
 den gloriosen sael duns meechde
 lik en lichaens **E**n en heeft niet
 vsmact die werelt te videntieren
Duermits die bangich die v he
 ue loen ons lieue he ihus xpus
 hadde doen hi inden berch van oly
 ueten sijnē vader bat weert dat
 mocht wesen dat sijnen vader be
 haechden dat die kelt der passien
 en sijn doets mocht van gaen
 bi sijnre drieuoldiger bedinghe
En om dien droeuen gaur doen ga
 hem nae volghden wt trinen tot
 dien werden spectacul des doets

en sijnre passien ouermits die nul
penlinge bespuwinge die hēnebac
slage en die hallage sijn bespot
tinge en trouptan en ouermits sijn
besculdinge **O**uermits dz cleve
daer men dat lot ouer werp en
met spelen waert vreygen van
den boelen oūmits die bande en
sijn geselen ouermits sijn drie
voldinghe wenen ouermits die
droeyelen sijn bloedigen sweets
ouermits die veduldich en sijn
swingen **O**uermits die vreyse
dat verdoet en die dūeth; sijn
herten ouermits die senente die
welke hi hadde doen hi voer v
alre heilichste maget maria en

voer alle dat volt naect hinc aen
 den cruce **D**e sijn coninclike hoeft
 gellaghen met enen riet ouer
 mits den sijnake des edics ghe
 meugt met gallen **O**uermits
 dat speer ingestoken in sijnre
 sijden ouermits dat bloet ende
 water dat welke vlyden wt sijn
 re alre heilichsten sijden bewisen
 de die ontfermhertichz ende gra
 tie ouer ons wesende wtgestort
Doer die nagelen ingevest in
 sijnen heilighen handen en voets
 ouermits die beuchinge doen hi
 sijnen hemellichen vader sijn
 ziel beual ouermits sijnen alre

luctken goelt den welken hi in
groten gerucht heeft wt gelyt
roepende myn god myn god
Met geneychden hoefde ende
in droefheit des doets seggen
de het is al veruult en loe sterf
in inden cruce **V**e m' **D**innits
die scoeringe des doekis of des
cleets inden tempel oinnits die
scoeringe der steen ouernits
die duysternisse der sonnen en
der manen ouernits die beun-
ge der eerden doer die outfer-
herticheit die vloenede met
metten moerdenen **D**oer hyn
cruce en hyn heilige passie doer
hyn doet en hyn begravinge ou

nits sijn nederdalinge ter helle
 ouermits alle die zelen die wel
 ke hi verblide ouermits die toe
 coemst sijnre videntieringhen
Ouermits die blyscap en die
 victorie en die vroelicheit sijnre
 vrsinghen oimits d'openbaeri
 gen d'yl daten nae sijnre vante
 nissen in welken hi hem heeft
 geopenbaert v' sijnre heilich
 ste en wueroereulste maget
En sijnen h'apostolen en sijnen
 anderen gemynnen oimits die
 gloriose opchyminghe in welker
 hi is opgeuaren ten hemel v'de
 aenliende **D** gloriose maget

en oec den apostolen ouermits
die gracie des heiligen geest
welke gracie hi heeft ingelstort
in die herten sinne apostolen in
ouerigen tonghen welke gracie
hi heeft voergespreit ver en breet
ouer al die werelt ouermits de
woert des godliken sermoens
so sijn apostolen. **O**uermits die
beuonden dach des ordels in wel
ken daghe hi sal toecomen o:
delen leuende en doeden ende die
werelt in enen vuer. **D**umits
alle sijn medelyden die hi gehad
heeft met uwen dinc in deser
werelt werelt ouermits dier hie

ticheit sijne lamien sprekunge
 en sijn tussens en sijn omhel
 lens onderlingen in v **D**uer
 mits die wonderlike en onspre
 kelike blyscap in welker blyt
 scappen gi sijt ontfaen daer gi
 v verblit sonder eynde inden
 aenschouwen wi lieue kint
 inden ewigen leuen **D** myn
 alre heilichste vrouwe en alre
 heilichste maget maria moed
 gods verblit mijn hert en hoert
 my in mynen bidden en in mi
 re begeerten da ic v sunderlu
 ge om aenroep en oetmoedelich
 om bid **D** alre heilichste ionctron
 maria moed alre bermhertich

Dan sprek e in Ave maria en
spreke oet in werf dit verle dat
hier nae volgt Verhoer ons
moeder der barmhertich; want
dijn lieue kinnt die di en wilt die
in weygeren make ons gelout
sucte ihus daer die die ioncfrou
maria dijn lieue moeder bidt

Hier laten uoemen die din
gen diemen bidt En gelint dat
ic wael weet en seker bin dat v
loen nyet en weygeret mer eert
alloe voel te lichteliker volcoe
mehker te haelteliker te waerh
ker besceydeliker moet ic gevoe
len in wer alre heilichster hulpen
en troest nae die suetic; ws alre

outferuulhertichsteu herten **E**n
 nae die gnedertiereulz dinn al
 ren heffsteu loens die dien wael
 dnet en helpt en geeft die begre
 ten hoers herten den geuen die
 hem onthien en hoer genuechtē
 in hem maken **E**n nae dat my
 noet is in desen en in allen min
 nen anderen saken voer wellke
 saken ic myen alvyltē nae
 oetuoedchken aenroepē en v
 heilige hulpe **E**nde dat mi oer
 wilt vringhen aen myen lieue
 loen in dat kerste geloue sterke
 hoep rechten geloue en volcoe
 men myn waerrechtich berouwe
 van herten konteynen d' tranē

werdige en daer biedt En alre
heilichste gesechdoen vo myn
sunden en dan voert aen uerstage
bewaeringe van sunden vlnaet
heit der werelt en des vleys die
myne en die lieden gods ende
myns en enkerkens En dat ic
die geseleu ws alre ontfem
hertichsten kynts en gewaeringe
gesechlaue mach dragen in
myn alre ontfem hert in alle
dingen die nu staente hiden om
der mynen wil ws hene kynts
rae oft noet weerd en alre
helten doet te steruen en dien
ic te scouwen **D**eruyge my
werdige maget veruullinghe

unre beloeften volheeringe
 in gueden werken **W**audelun
 ge die v behagende is enē salige
 doot en in die leste vre unne
 lichaens sterke penitencie en
 geloutheit alle unre sijnē
 verstant met spraken **E**nde dā
 in unner tegenwoordich soe
 onstant mijn ziel en die zielen
 unre alderen en alle der goet
 re die my moet gedaen hebben
 en alre gelouger menschen
 lielen die gestorue sijn die geest
 die ewige rust **E**n alle goede
 kersten menschen ey salich
 eynde en voerspoot in deser
 werelt verleut ende inden toe

coemenden tijden dat ewige le-
uen In alle duren en lyde Doe
coemt ons te hulpen alre gue-
dertiereulke maghet maria
Weer verho myn gebet En
mij roepē coem totti **Gebet**

O Wiltfermhertige god
wie bidden vleent ou-
ser trancker broelhe hulp of
toenerlaet als dz wie die ge-
hoethgemisse halden der hei-
liger moed gods d' maghet
maria dat wie oimuts hulp
hoers gebeets moegē ver-
rysen van onsen boelheide
Duorimts den seluen onse
here ihu xpm Amen

Dit sijn in psalmen wt onser
 vrouwen salter diemen lesen
 sal opten dach dz hō die engel
 boeckscrypen den seluendach
 salmen eyn jaer alle weken
 eens enen dach hi die vdiert de
 le genaeden die hier nae vol
 gen **D**ie ierste is dz die wēliche
 vand' haelinger doet beltermit
 sal werden **D**ie and' genaede
 is dat hi lōd' geheel biecht en
 volcoemen pūtertie is en sal
 sciden van desen leuen en hi
 sal sijn eynde drie daghe wete
 te voeren **D**at inde dat die moe
 d' gods in sijnre doet tegenys
 dich sal sijn en belueden he vo

den dincel u Dat myde dat hi selu
lyu liel preleuteren sal vo dat
aenlicht gods en dit heeft onse
lieue vrouwe selue tyropenbaert
eynen cardinael en luert hem dat
hi den paus honorus leynen
solde En hi gaf hem eyn rose wte
paradyle die hi den paus toene
solde tot eynen teyken

O vrouwe maria en sal
myn liel diuyet ons
dauch sijn du die ge
wonen hebt den salichmaker
alre menschen **O** du salich
makerlle alre menschen ghe
dent onser vlocreure die luy

inge onser herten **A**n misdoet
 ons genaede wt dinnen leet
 en mot dyn salue laech ons in

den **G**eest ons vrouden en
 guede blitscap op dat wie be
 lemen misdoeten onse viande

O ioncfrouwe af waltche
 ons sunden en **M**oeder der
 beruhtich; make ons arm

Merlis **H**ij gesont **Psal.**
Mens vrouwe inden dage
 der bedruessant en keer tott
 onsen gebede dyn guedertiere

ly en dyn guedieren aenlicht
An en vwerp ons in uider
 tut onser alch; en ons doets
 mercoemt te hulpen onser ye

len als si hoeren lichaem bege
uen sal **S**eynt guede hulpe
tegen hoer ouermits dat si
velterut si voer hō viande

Oū wilt hō toenen den on
clacru richter d'werelt die
hō om dijne gracieu genade
vleen **I**n hoerze pinen laet
si voelen omu genaedige ver
welinge en verleet hoer een
stat ond die vtoereix gods

In die vrou heb ic ge
hoept en ic en sal ic be
steent werden in ewichz out
stant my in dijne genaeden

Neych dun oren tot my en
in minne druck vblint my **O**u

bist mijn toenerlaet en mijn
 sterck mijn troest en mijn be-
 stermynghe. **W**om heb ic ge-
 roepen. **O** mā als mijn hert be-
 dacht was en du hebste my
 hoert vanden hoechsten der
 ewiger bergen. **I**n dinen
 handen vrou beueel ic mijn
 geest alle mijn leue ende min-
 ne lusten dach. **D**it gebet sal
 men lesen op die kneyen.

O Heilichste maget
 mā dit gebet offer ic v
 mis enen alle d' blytscappen die
 mi haet doen die grote hemellicke
 bode vch die boetscap bracht
 sprekende. **A**ue maria en mis

seluer eren en blytscapen die
v lieue soen ve gewerdichde
doer di te doen En ic biddi dat
gi mijn ziel met v inden he
mel doet vblinden en doet my
gropen en vblinden my vospoet
en salich: **Ic** beveel v mijn en
mijn hys in v sunderlinge be
waeringhe op dat gi v gewer
diges my te helpen en te ver
hoeren in allen bangheden
der zielen en des hys Amen
**Dit gebet machmelesen vo ey
noettrushige sake in die eerder
heyliger drienoldich; in p;**

O Kewellche vad met be
gerten alre h; en alle

kerstouwe menschen beneel ic
 ic v dese sake en alle mijn sake
 en my seluen alte mael in die
 huede dunnre afgrondiger oer
 moedich. **I**n die wt vloeyt in ver
 vaderliker mynhiker outfer
 hertich in die ordmeringe d'is
 vadliken herten. **I**n dat hoechste
 werck d'is ewigen woerts
 in die naelste gelich d'is god
 liken beelts in den wt vloeyt d'is
 sueten mynhiken vlamenden
 geest. **I**den mynen seukē des
 wallenden bloets ons lieuen
 heren ihu xpi. **I**den hoechste
 gauen daer ons lieue here hē
 selue in geguen en heeft en gela.

ten synen vanden en vanden
tot eynen ewighen pant der
mynnen in dat ewighe
welen ons heren ihu xpi En
ic biddi the om din grondelose
ontfermherticheit dat ich my
verhoert in deser saken ende
in alle mynen anderen saken
tot uwer ewiger eeren en my
re zielen salicheit Amen **De**
Augustinus heeft gemact
dit naegelene gebet en loe
wie dit gebet xxx daghe in
deuocien die en sal in sterue
quader doet noch ongebrecht
en die inden kerker is gelet
die sal verloest werde en oet

mede waer veruunt in eniche
pat van inlytvoest of gelet wa
in groter tribulacie die sal des
seker welen dz hi vloest wort
en die tribulacie sal he vwan
delt werden in groten revelt
En oer wa veruunt die neyt en
const lelen die salt hem laten
lelen want het vroemt alsoe
voel diet leelt alst die duet lele
En diet duet lelen die sal huede
dz hi gene haet en heb op veruunt
en weet hi eniche haet op ve
ruunt dien sal hi hem als hi
revelt mach haelke ut hem te
vroden te staen of ten mylken
sal hi laten de haet wt hure

herten En dit gebet is wter
maten groet hys selfs lunde
mede wt te doen En voer die zie
len die inden vegeveer hyn te
verloelen en ghult weten wie
dit gebet leelt of duet lelen xxx
dage het is hem alsoe mit als of
in lale clalteren

Opre luetste he ihu
epi die gesevat bist
wten scoet des ewi
gen baderē in die
werelt die lunden te ontbynden
Te verloelen die pyn lunden te ont
bynden die geset sijn inde kerke
te vergaderē die gedeylt sijn
Die pelgryms in ho lant wed

te leyden **D**ie rouwich sijn te
 stercken die bedruet sijn in hoer
 hert medecijn te geneen gesont
 te maken die liek sijn te genee
 den die gewaerijche pūteuue
 doen **O** here nu wilt ons troelkē
 en gestercken en verlossen wt
 pinen daer wie ingeset sijn **E**n
 du hē die hier ontfanghen heued
 dz menscheleke gelledyt in om
 hoede en alle granscap neder
 gelecht **D**at paradys ons he
 ues gewilt met duerē dārbare
 bloede en tusschen god en den
 engelen vrede heues gemaect
O hē nu woelstu on gewerdigē
 tusschen ons en onsen viande

vianden euen gewaerighē vix
de te maken en̄ eyndrechtich:
Dhe verfoent op ons dyn
gracie en̄ alle den toern ende
den haet die onkē vianden heb
ben teghen ons die wilt ge
werdigen te laechten **A**lstu
laechtes den toerne en̄ haet
den elau had teghen synen broed
rator **D**he alsoe moestum os
storten dyn gracie als du inge
noten heues iacob dinnē knecht
Dhe street wt die armē dinnē
bermhertich: om onste bloe
sen en̄ bewaert ons vō alle die
ghen die haet en̄ toern teghē
ons hebben **A**loe du abraham

verlost heues vanden onē
 des vuers en linnen loen placē
 vande offerhanden des vuers
O heer alsoe belterm ons
 en verlost ons van allen qua
 den en van alre uannicheit
 en quaetheit die ons vanden
 tegen ons doen of dencken
 te doen **O** he belterm ons do
 dyn heilige waeldaden doer
 dyn heilige menscheit die du
 ontvinges van dinre heiliger
 moeder maria **D**oer dyn hei
 lige geboerten doer dyn heil
 lige besunders en doer dyn hei
 lige doep do dyn valten wakē
 hongter en dorst litten en calde

en doer alle dynen arbeit tri
bulacien pijnen doer dat be
latteren en belynen doer dat
geiselen en doernen croninge
En doer die haerde slage ons
heilighen hoefs die du alre
mylste he voer ons sundere
geleden hebbs loe comt ons
te hulpen in allen onser noet
en nauwicheit **D**oer die bit
terheit onure heiliger passi
en en duns h cruce da du aē
steruen woldes **D**o den drant
der gallen en des edics ende
doer den bitteren gryngten
doet des cruce **D**oer die se
uen woerde die du alre suetste

here sprakes **E** wanttu tot
 dynen vader sprakes **V**ader
 in dy verzeekt. **D**ec seech
 des du kuyden lalltu mit
En tot dynre lieue moeder
 seechdes du wint sich lier du
 hant daer nae totten discipel
Dich din moeder **D**aer nae
 sprakelstu **I**n dy doelt dat was
 nae saltheit der menschen
Dec sprakelstu **O** vader ende
 roepes met luyd' stemmen **H**e
 y help. **D**aer nae **E** here
 sprakelstu **K**et is al volbracht
Du hyn al greevnt die grote
 pynen en leericheden die
 du lieue heer inden weldes
 wer ons arme sundighe me

ſchen **D**in deſer punten wil
loe bidden wy di here dattu
di gewerdigen wils ons te
betermen voer alle veyle
onſer zielen en ons luſs **E**n
daer dat iamerlike luyde
roepen dattu riepes **W**ider
in dine handen beneel ic mi
nen geest **E**nde doer di ſpær
dat in dine ſiden gelteke
waert **E**nde doer dat preio
ſe bloet en water dat wt du
re heiliger siden vloet en do
w grote puffermherticheit
Dalre lieſte he ihu xpi die
outſprekelic is wilt ons dit
verlenen doer din heilighe

veruyllenis en troest die du
 den apostolen die gues En
 do dyn gloriose opuaert inde
 hemel en doer die gracie des
 heiligen geest en toecomst
 inden dage des ordels Doer
 die verdiente gebet en waer
 daden der edelre ioncfrouwe
 dynre lieuer moeder maria
 en alle dynre lieuer heiliger
 En doer alle die waerdaden
 die du ons heues gedaen en
 verleent want **E** he du he
 ues ons gemaect en verloest
 en geleit tot dynen geloue
 en heues ons genoemt met
 dynen heiligen naem ende

metten sciloe duns geloefs
dus belcermt **E**n hier boue
hebltu ons geloest dat ewige
leuen in dym rick. **O** di deler
saken wil en om voel ander
dat oye ure gesijn en heeft
nochoer gehoert noch mit hert
des menschen nyet stughe
en mach dattu edel heer be
reit heues den genen die di
mynen **H**ier om soe louen
wie di en seggen groten dat
die daer edel bilt en gebene
dnt van ewen tot ewen **A**me
O alre vermhertichste god
een troester der bedruelder

die bedingte moeten totti co-
 men die in liden en in tribu-
 lationen totti geroepen wer-
 den En dun ontfermhertige
 hulp moet hem bi sin in al-
 le hoerze noet Amen **Doe**
wie dit gebet leest vō onser
t vrouwe beelt vandē enālater
acht totten anderē die sal seker
wesen dz hem ons heue vrouwe
troelken sal in desen acht dage
van welker saken mē bidden
mach die redelick is liet si vā
gevangen of van grōter vā
scap of oneer of lange duere
de liech of vestinge in enen
gueden leuen of hadstu ene
brint in vromde lande of in

oerlige of voer wie du boden
wils des gont hem ons t vrou
we en men sal lesen vnt mag
nificat en v pi nr dat is vo
elc eyn gebet **M**agnificat
E biddi heilige **Pi nr**
ioncfwinne lucte maria do
groye genaede die di god ge
geuen heeft En doer alle die
wonderen die god do di ge
daen heeft met sinre eohre
godheit Dattu minn gebet
myet en vlnaedes mer ver
hoert my en greeft my dat
ar in desen acht dagen moet
vernouwet en verblit wer
den Do die ontfenckemlle

Dinnē heuen kunts en sijn
 reyn geboerten **D**oer sijn
 heilige belijdenis nae der
 alder ewen **D**oer sijn heil
 ige doep en valten **D**oer sijn
 heilige gebet dz hi tot drie
 stonden dede aenden berch
 van olyueten **D**at bloedige
 sweet inden seluen gebede
Doer sijn bitter geyselinge
 doer alle den spot den hem
 die woeden aendeden **D**oer
 die scerpe donen croen die
 dinne heuen kunde op sijn
 heilige hoeft gedruet waert
Doer alle die versmaetheit
D maria die dinne heuen

hinde woerden aen godaen
Doer sijn menschelike ver-
sichinghe doen hi soe ellen-
deliken verdoemt waert tot
ten bitteren doet **D**oer alle
die iamerlike punen die hi
vs geleit van dien mael dat
hi ierst gevangen waert
tot in den heiligen cruce da
hi aen versterf **D**oer alle
dat medeliden dattu reyn
maget maria haddes in du-
nen reynen doerwonden
bedrueten herten en oec on-
heue ionger iohanes **D**oer
den bitteren dranch des wids
en der gallen en doer alle

die onmenschelelike slage sloe-
 tinge en bespynge die dinnē
 heuen kinde te sonden en
 te laster worden aengedaen
Doer die drie plimpe nage-
 len die hem doer sijn heilige
 handen en voet gellaghen
 worden **D**oer die ellendige
 tranen die sijn lieue kynt
 scryden tot driē stonden
Doer sijn inloe bermher-
 ticheit die hi den seker de-
 de doen hi tot hem sprack
Hyden salstu mi in sijn
Doer den ellendige stryt

den hi aenden cruce hadde
doen hi in banckz der doet
riep myn god myn god waer
om hebstu my gelaten **D**
sin heilige verscheiden doe
hi sinen geest op gaf en be
ual sinen hemellichen vad
en sprack **V**ad in dynen
hande beueel ic myne geest
Doer dat scerpe speer dat
dynen lieuen kinde in syn
sude en in syn heilige hert
gesteken waert **O** maria
doer alle dat iamerlike be
clagen en bitter screyen de
tu luete maria dedelt doen
di dyn lieue kinnt ellendelic

doet in dinen schoet waert
 geleecht en du synen doede
 lichaem ouer al belagelt en
 cultes syn hi vnf wonden en
 synen bleick en mout en clei
 des en bewondes hem nae
 moedliker trouwen Ic biddi
 reyn maget maria do die
 heilige vaert die hi in die hel
 le dede doen huse brack ende
 met synre geweld daer wt
 nam syn lieue vynde en wer
 dele met hem in dat hemelrut
 is werde vrouwe ma do alle
 deser voer genoemd stucken
 wil en do alle deser blutscappe
 wil loe vwerft nu in twest

van desen **N**punt aen dinnē
heuen kinde **A**me **magnificat**
e' biddi heilige maget maria
wyn en puer dō die groete
vrouden die du hadde doen
gabriel v die boetschap bracht
dattu soldes sijn een moeder
gods **E**n dat in di volbracht
solde werden die begeringe
en voersprekinge der priarthē
en ppheten **E**n doer die ghe
uaede die du ontvinges ons
die onschynninge des h geest
En dō die barmherticheit ons
heuen heren ihu xpi loebid
ic di dattu my helpes en v
vrouwes in desen acht dage

Ic biddi ontfermtighe
 maget maria ontfermt
 v doch mijns doer die grode
 vrouwen daer din hert mede
 verrouwet waert doen du
 den loen gods van dinen reyn
 nen lichaem lages geboeren
 gewaer god en mensche Ende
 do alle die vrouwen die du had
 des in hure menscheiker
 soecht doen du hem in dine
 schoet lachgende hadde en
 hem dit aen din moedlike
 hert druetes En met dinen
 moechdeliken borsten soectes
 en met ganse vrouwen dien
 des nae moedlike gonsen

Soe bid ic di **O** suete maria
dattu my waerrechteliken
verhoers en my verrou
wes in desen acht daghen
E bid di suete maria wer
de fonteyn d' genaden do
grote en oubegrypelic
vrouden daer dnu heilige
hert mede verblut waert
doen du dnu lieue kynt
nae sijnny doet vroelken
sages opuerstmen vander
doet en hi alle sijn pnu en
martelic verwonen had
Soe bid ic di **O** maria dz
tu my verhoers en my

hert sekerlik en vblinden
 wils in desen acht daghe
 inden saken die ic nu eerste
 licken nu beger. Amē Du
leest een p̄ n̄r en een Ave
maria en eenen magnificat
En du lals di wtstrecten en
gheuecht met begeren
dyns herten En noemen
die saken die du begeres
met vnghe betrouwen
en met gansen geloue en
sonder twyuel ga hilt ver
trnghe dat ga begeret
Doe wie dele die p̄ n̄r

leest veertich dagte die sal son-
der trouwel verloest werden
in wat noeden of airt dat hi is
te ziel en te lyue De ierste lincle
de of ues gestrect de andere stae
de den derde salme lesen gaende

E dank di lieue heer ihu xpi des
louendige gods loen des airten
en der vrylen die hi hadt woer-
den doet Doen hi voer my
arm linder sweten bloe-
dich swent opten berch va-
olueten in uwen ynghen

E dank di lie **G**ebode **p**
ue here ihu xpi des oetmoe-
digen staens dat god ende
mensche stont voer pilatus

en onschuldich verordelt wort
 voer my arme linderle **ps**

Ic danck lieue heer ihu
 xpi des iamerliken
 gaens dat di god en mensche
 gmaect tot myer doet verla
 den mit myen swaeren cru
 ce voer my arme linder
 le ic biddi lieue heer wilt
 my te hulpen comen ende
 ontladen my in deser sa
 laken nae myen alren lief
 sten wil ende nae myer
 hoechster eeren ende myn
 re zielen hoechster salichz

Doe wie dese ry zue mā leest
op sijn kneeven vō een sake da
hi in bedruet is die sal sond' twn
uel getwēst werde soe ver als

O sijn meymige gnet is v. A.
Edel ionfrouwe maria
alre ontfemhertichste moed'
d' weplen v mā werde kerke
rme dese v. Aue maria begeer
ic v te lesen ter eren d' groter
vroude die gi hadt doe gi be
dacht dz die godly. mēschelike
natuer vā v ontfinc ic biddi
v mā dō deser vroude wil dz
mij gebz moet vhoert sijn en

O mijn begeerte v. A.
aū edel dochter vā mada

Dese v Ave maria begeer ic
 v te lesen ter ere d' groet blut
 scappen die mi hadt doen mi vt
 hant vondt inden tempel doe
 mi hem in dage verloeren hadt
 Ic bid v O maria ouervlove
 de fonteyn d' ontfemhertich
 om der blutscappen wil dat
 mijn gebet moet hem gehoert
 en mijn begeerte vult v. **Ave**

O maria gloriose vrouwe
 conuincie d' engelen
 wilt v ghemeydigen my te hul
 pen te comen O ma sierheit
 der engelen en troen d' meech
 den Dese derde vnt Ave ma
 maria begeer ic v te lesen
 te loue en te eren der groter

wonden die gi hadt doen vt
soen op verstaen was vand
doet en gi wilt wie menighe
siet dat hi verloest hadt Ic bid
v **O** maria ioncfrouwe van
engelscher puerheit doer di
er onspreekliker wonden
wil dat mijn gebet moet ver
hoert sijn ende mijn begeer
ten moet vult werden **D**
mits onsen here ihu xpm
Amen **D**er wils man leecht
als des menschen wandel
ge den heer behaecht dan sal
hi sijn vanden beheren tot
ten vrede —

In der heilig' herstmacht ier-

W

est ist misse
gegnet
alre myhelle
kint ihus
die da bist ge

bore in deser vze vander
reyre iochroude ma **W** my
he kint ihus weest wille
we du die tot ons getome
bist **E**n geest in di te loue
mit geware ymich en d
wilt in mit dnre gracie
in deser nacht dnre heih
g gebore **W** eest gegit
tome d glorie die wonder
he in deser nacht bist wt

gegāē dō die poert die di
alleyn geopet was **W**eest
gegiēt **E**n begeerlic kynde
hē eyn enige hoep mīre
sielē In deser vīe offerit
di nūt rīchtz in eyn wā
hollie des loefs mī dīf
sīne des līfs en mī leuē
dat ic vā di ontfangē heb
En ewige god onthalt die
dat si is en werde ver
breēt van di mer rīcht
si op totti soe dat si alleyn
di moete louē en moegē
begripē alsoe voel als mī
scheelike natuer vernach
En mī ihū ontfangē mī

siel en mī leuē en allen
 mī werke in loefliken
 danck En vūille mi mit
 dynē troest. **O** alre suet
 ste pūl. **O** alre ouerste
 guedertierē. **O** mī hke
 ihū die dā bist gebore in
 deser vrē. Ic bid v dat gi
 mit mi wilt wese. **O** ihū
 die dā bist getornen vol
 genadē geeft mi dat ic di
 soe moet louē hūde ge
 bore in mēscheiker na
 tuerē dat ic di alre liefte
 alre mī hste en alre glo
 rioeste hē ihū mī andere
 geboerte sekerht en sa

hulpe mach bescoonve **In**
mijne misse tot onse vrouwe

O God gruete v salige
vrouwe ma
die in deser nacht bist ge
worde moed' wvne den
soe gods die wolde werde
geboere vo die salichz der
werelt **O** eerlike moeder
en loeflike vrouwe ma
Ic bid v offert in deser vre
dijne soe die gebede dijne
der ne **En** maect mi hebe
heechte de gi in desf nacht
hebt gewone de behalder
der werelt **O** God gruete
v **O** ma alre edelste kei

sery die da in deser nacht
 don comt der glorie heb
 ingeleit in dese werelt **E**n
 den he der seure heb aen
 getogē mit mēscheheler
 nature **I**t biddi leide he m
 min hert en bid he dat hi wil
 make eyn werdich huys
 in mi die vā di in deser nacht
 is geboore **E**n geboetscript
 de herde vande engelen
 die in vroude songē **G**lorie
 si gode in de ouerste en ver
 ruycht in alre reyste moed
 dat ic dymē heue soe mit
 alle minne hertē moet sue
 kē mit recht ymichs mitte

Saligē herdekēſ moet vñ
de **G**od gruet v saligē
mā eē lichtēde sterre die dā
hurdē hebs gewonē die
vroude d' ewiger salicheit
D bloyēde rose **D** blinckē
de dageraet wa van inde
ser nacht heeft gesceñe
der walt die sone der ge
rechtich **I**hūs ern ewich
sij ern soē des ewigē va
gods **V**eruzombet v sal
ge moed aē liet mit vren
saligē ogē vñ soē die vch
bandē hemel is gegene.
die dā is dat loē der walt
Du spreke doch ern gena

dich wot vō mi aē sunder
 se tot des comēts hert en
 maect hē behaechlic die
 mich mijns herte dā daer
 sucht nae minne genyde
 ihūs en nae di die dā bist
 er hoep in deser armoede
 en ellendich. **¶ Ter hoger**

O Gruet **missen**
 lustu mynhe kinde
 kē ihūs kinde gebore vō
 ons screvede in die wiegē
 in deser sterflich. **¶** comt
 der glorie die bist ned' ge
 clome in die alre meeste
 armoede deser werlten
 iamerly ontfermt vō mijne

die dā sūcht ond die boer
de der misdaet **W**eest mi
in dese dage dñre geboer
te di mit sulker ymichs te
louē dat ic mē lesser verr
semē werdich moet werde
mittē engelen en wtuer to
venē di errecht te siē vā aē
sicht tot aēsicht in dñre
baderade **O** hē ihū die
dā bist ey kreere huyde
dis daechē geest in dñre
moet vnde gracie bi di al
stu wēs in die vuerlike
maresteit **W**eest gegit
O ihū edel behald der wer
elt coet mi to hulpe mē

44
v̄re m̄jre doet w̄nceer-
m̄j siel sal seide van m̄j
nē lichaē **D** hef gem̄yde
ih̄u ontfachi dā m̄ v̄redē
die dā huy dē m̄ knechtlikē
formē bist ingegāē d̄ mer
deser werelt **I**c b̄ndie di
m̄j alre vaste hoep ende
w̄ylt̄z des vaders v̄ m̄
gebozē **I**c sog di dāc vā
alle m̄jre macht d̄tu v̄
m̄ mēsche bist gelborde
Geeft m̄ ewige behald
m̄ deser ellendē di werde
he te louē vā alle m̄jre hez
tē m̄ beide d̄mē natuerē
Ap dat ic werdich mach

werdē di salichheit te louē
mitte vad' en den h' geest
in d'ne scoel; in de lade
der leuēdiger. **Gebet**

O Almechtich ewich
god die ons hebs
gemaect nye creatueren
in d'ne ernste bore soen
behuede die werke d'ne
berhertich; **En** verrecht
ons van alle vleckē der
sindē. **Op** dat wi oimtz
hulp d'ne genadē moete
werdē gevondē in d' for
mē die mitti is onse sub
stātie. **ey** hē ihūs xpūs. **A.**

O **gūt** **tot** **ihūs**

sultu ihūs eyngēbozē in
 der tyt in kēdekē der
 iōfrōuyvē moed' sonder
 vad' **O** egēt sultu ihūs
 die gēbozē in veynē her
 tē soe hebstu vad' en' moed'
O egriet sultu vaderlic
 wōt dat vleys gemaect
 is ewelt gēbozē in den
 hemel soe des vaders
 soe d' moed' **O** egriet
 sultu die alre diep' wort
 tel des grōdelose wels
 alre welsē welschich' **O** e
 griet sultu alre inreste
 merch d' re verbor' gēre
 elbig' emich' **O** egriet

lystu alre vruchtbaerste.
saep der bloet dyns vad
like herte **O** egit lystu
alre edelste kerne die der
ly geist heeft geplamt in
dat reij ionferlic herte
O egit uet lystu alre luf
teheste wy wtige sprongē
lytte vaderlike herte soe
d' gothz vloede wt der
fonteyne der menschz
ihū xpi **O** egit lystu
alre scoeste bloe die hemel
en erde vliet hebt in di
alle luffichz d' begerte
O egit lystu alre edel
ste vrucht die di ete die

leue eweche **D**alre suet-
ste vrucht geest ons dich
hier ind tyt te smake en
ind ewich te gebruyke
do dyn h̄ verdiest **D**ie
leefs an regneers mitte
vad en mitte h̄ geist god
eweche sond' ernde **A**.

Glorie si gode indē
ouerste en vrede
ind' erde den menschen
die van guede wil sijn
Wi louē di om de engel-
sche sancz da si di mede
louē sond' ernde **W**i b̄
die di om die menchuol-
dige gracie des h̄ geist

Wi aenbedē di om die ōt
haldinge der natuerliker
werdichz en om die ver
borgethiz der hemellicher
heymelichz **W**i glorifice
re di om die outspreekeli
ke myne d̄ns suete herte
Wi segge di lof sanc om
die onoeselhz alre s̄nde
du vri va waers **W**i
dancke di om die puerhiz
en heihelhz alre engelster
geiste **¶ Lotten engelen**

Hest den he alle .iij.
oerde der engelen
en seare der salig geiste
apebarede in die geboer

te xpi **I**c bidde van de mi
 ve diër ille en v mede bor
 ger se in die lesse vre myre
 watiat mi troestēde en hel
 pēde wilt mi ge breeching
 en hō seliē nē en verdient
En maect mi deilechtich
 te werde dos lichaē en
 bloets ons herē ihu xpe
Op dat mit sulker wach
 spite moete vergaē die
 boesheide myre sundiger
 siele bewat mi vo die haef
 tige en onersiemge doet
Op dat ic geremicht nē
 puere en spēke bichte
 en besceit mit alle voldō

nae m'lettige der heilig
kerkē **E**n verloest van al
re aenechtige d'duuelen
gebracht mach werde tott
daech; des ewigē lichtē
Op dat ic mit v mach be
sittē blytscap sond' ernde
indē hemelliche iherm en
dat ic mit v mach singen
en louē den soē der ionc
frouwē mynē heilgener

dat sijn myhke gruete tot
O We ihu ihc m' cribbe
xpē onse verloest
ge dym salige onbenleete
mensche; gruete wi v'nd
ht **E**n mit al onse gedach

tē ombangē wi di oimitt
 wie wi wed' geroepe sijn
 tot onse vaderlande dat
 wi verlore hadde. **O** yn
 gothke mensche eien wi
 nae onse vmoegē. **E** en
 ge soē des vaders oimitt
 wie wi ontgaē sijn dat
 icht onser gevechtenis
 En wi die kind' ware des
 toeis verdiet hebbe ouer
 geleit te werde in die wt
 kiefinge der kind' gods
O egr net sijn alre dā
 ste mensche ons vloesers
 die vericht is mit' elvig
 goth; inder iosephike sael

Gegruet sijstu Dalre
ouerste an ewige gotheit
die tot ons gecome bist
gedert mitte dersel ons
bleis **G**egruet sijstu ot
sprekent on gebreke like
mensche ontfange inden
reynē lichaē d' maget nā
oūmitsracht des heil
gē geist **G**egruet sijstu
alre heichste lichaē xpi
in welke gewoet heeft
die volke der godhe **G**e
gruet sijstu Dalre duer
baste dat in welke sond'
maet rust die gracie des
h geist **G**egrūt sijstu

alre reynste mensche des
 soes gods geheylt van
 gode den vader. **O** egit
 sijn onbeulecte mensche
 xpi verhaue boue die en
 ghele en boue die hemele
O egriet sijn die n
 geaet en heeft die beulet
 kringe der erfunde noch
 n verduyfheit en heeft
 emge smet onser gebre
 kelic en vriet va alre
 onreynich. **O** egriet
 sijn puere da die hemel
 schynend da die lone blit
 lender dan die sterre da
 re alle do schynede edel

gesteyte **G**egrit sijstu
bouē gaede alle creatue
re die in dē hemel en in dē
erde sijn **G**egrit sijstu
ons leuēde gesotmaker
Gegrit sijstu blinckende
mensche; xpi ons vhoed
ter en alle der gemeyne
h kerke **G**egrit sijstu
ouintē wie wi verloest
en behalde sijn en kynd
gewordē der h kerke
mitte sacramentē der
milber verbaringē **G**e
gruet sijstu ouintē wel
ke wi geheicht sijn en
leuē gode ouintē wilt

In veremicht werde m^z
 tē bandē des vrede **W**
 alre reynste mēsch^z ver
 loes ons **G**egit systu
 onser alre heilichmaker
 mit gothike diest eze wi
 die heilich^z dñre kñtich^z
 in wes geboorte onse na
 tuer wedin aect werde
 en alle die Welt veruulbet
Gegit systu gebūde
 kynt on wilsprecheke ned
 dalēde bandē scoet des
 vaders mēde ioter bken
 lichae tot onser verloe
 suge **G**egrnet systu
 eerwerdich kynt voert

gaede in d' werelt do den
weerdigē lichaē der onbe-
ulecter moed als eyn bruy-
gē vā syre slaepcamer
Oegruet sijn erngebo-
re soē des vaders die sa-
liche vōtgaede bist tot
ons sond' vleischeht ont-
ferkens **O**egrūt sijn
glōse kint wes geboorte
mit goetlike myracule wat
verclaert **O**egruet
sijn alre suetlike kint
wes geboorte dat hemel-
sche her cūdich maecten
deser werelt **O**egruet
sijn edel kint in welc

geboerte eyn milbe stene
 scynede heeft heit gemact
 mitte scynsel hoere claer-
 ly die eerste vrucht der-
 heide **O**egit sijstu my
 he kint begerlic kindekē
 sueter dā homchulovēde
 suetich; **O**egit niet sijstu
 glorse kindekē gelacht m
 die tribbe gewondē m
 duakelkē ver-socht van
 dē hierdē en geseet van
 dē coninc m; botykēdē
 geistelike gauē **O**egit
 sijstu sone d' gerechtich;
 dā di is opgeresen eyn
 licht m' d' duyster m' den

gerechtigē van hertē **G**e
g. net lystu spijse d' engelen
mit wes sueticz alle wtuer
corē genoet werde nū ewi
ger salichz **G**egit lystu
broet des leuēs verborzgen
hemels broet mitte alre en
smekeheste smake werde
vmaect die gedichte der
geere die in di geloouē **G**e
git lystu vrucht des leuēs
oumms wie wi hebbē ge
smaect die vrucht des ewi
ge leuēs **G**eg. net lystu al
re saechtmoedichste iōge
he vriet nū alle doechde
Gegit lystu alre oetmoe

dichtske iogelinc mit wes
 doetsel wi gewasschen en
 geheilicht sijn **O** egriet
 sijnstu alre wylste iongelinc
 mit wes gulde leunge ons
 gesceet is die finake des ewi
 gē leuēs **O** egriet sijnstu
 onse ewige heil en bloesige
O egriet sijnstu doer des leuē
 en sierke der hemele **O** e
 giet sijnstu blitscap d'pīarcke
O egriet sijnstu fodament d'
 pphete en apostele **O** egriet
 sijnstu pāedager d' mar tele
 re **O** egriet sijnstu glorie der
 cofessore **O** egriet sijnstu
 troē d' ionfroude **O** egriet

syntu brudegō der h kerke
O ghyt syntu ewige rust
en gewā salichs alre wtuer
corenre **O** n salige otfpre
kehke kñtich **E** edel ihū
aēbedē wi oūmits welke
wi wed gebore werde tot
tē ewigē leuē **O** n salige
kñtich **E** lā gods louē wi
oūmits welke onse iochs
vinnwet wort als des aērs
O n salige iochs **E** alre bel
te ihūs louē wi ouermits
welc onse wort epgedaen
die toegāt des hemelschē
rych **O** n salige kñtich
en iocht glorificeren wi

O alre gued'nerenste ihu
 o'nnits wile wi ontfaegē
 hebbē dat begy' onser nyer
 wed' boerehs **O** salge ont
 sprekelike knitsch ouer
 nits wile wed' maect is
 dat leuē ons geslechts

O alre bequaēste genueth
 heste screyige o'nnits wile
 wi ontgāe sijn die ewige
 screyige **O** salge duekel
 hē mit wille wi afgewal
 sche hebbē die vyplems
 onser sinde **O** alre blit
 beste cribbe in wilker m
 alle en lach dat hoy der
 die's mer da is in gebo

dē die spylē d' engelen **geh**

O He ihū xpē die om
onle wil gewordē
bist eyn ontsprekede kē
dekē sariēde en supkēde
die woldes in due chēn
gewondē werdē en in
tribbē gelacht wi bidde
di **O** alre gued' tierenste
hē geest ons vō dīn līt
schē dat leuē der ewich;
Wō dīn scryyge die blyt
scap der ewiger salich;
Wō die melt oūuloedich;
der suetich; **Wō** dīn die
kē dat cleit der ontsterf
lich; **Wō** dīn tribbē d'adu

geverdiges in gelacht
 te werde dat paradys d'
 hoger vuzouwbige die
 mitte vad' en mitte heih-
 ge geist leefs en regneer
 gebndyt ind ewichs A.

Tot onser heener vrouwe
 te spueten bi der tribbe

O egruet sijnstu ma
 edel steyn der rey-
 nichs en der enyscher see-
 melhs wa van toegelucht
 is der werelt die sone d'
 gerechtichs **O** egruet
 sijnstu gueder tierē moed
 der heestere roet te hulpe
 in arme sinder se en alle

salige leuēde en̄ dodē die
vōsē sijn tottē euidigē leuē
O egr̄net sijn heilige
vōtfron gebūdidē moeder
groet vā loue blide lant
vaster verblit v vanden
kūde mit̄ crē der vōfer
scap **E**n die salich des wa
rechtigē leuēs si altoes
gebūdyt in di **O** almēch
tige vrou h̄ mīa gebūdie
die d̄j en̄ bescreit mi van
allē s̄indē en̄ pericilē d̄
sielē en̄ des lichaēs ende
vā allē quādē becormgē
huydē en̄ alle die daghe
m̄s leuēs **E**n m̄ vā en

54
mynre wtuaert. **A**me

Werblyt v moed der
berherlich die ont
fangē hebbe dē emgen soē
des ouste vaders. **O** ionc
frou en moed. Ic bid v dō dō
wonderlic werck dat die h
drienvoldich in di gelbracht
heest in d' alre saichster vā
d' gebote xpi dattu di tot
ons voeges. **D**in ogen
moete sic dat werck der
hande dñs lieue kyntē en
en laet dat in vergāe dā
hi sich om gelverdicht heest
aē te nemē vleys in dñue
loferlike lichaet. **W**erblyt

di hoge gods moed den
die engelē omstondē mē
broed' vrouwē diest te la
mē singēded **E**lorie sy
gode mē ouerste **O**xpē
emge loē des vaders die
die menschehke forme
hebs aē genomē om onse
wil sterck onse in di ende
onse gebet ontfaige **A**uē
Omoed' der bēhertichs
O iōferhke moed' ic bid
di dō der engelē dienst
die di wāt bewelē aē liet
alre gnedtuerēste wie gē
dāē dat is onse ongenel
lichs en wie ontelke dat

sijn onse quade **E**n verlee
 ons dyn gracie oimts
 welc wyke moete alle moe
 gelike dingē **E**n geyne
 droeunge dingē en moete
 ons v'stuere ouermits di
 moete alle tegenheiden
 alinge verdreue werde

O mā guede moed' make
 rechtuerdich die sinderē
 make salich die onsaligē
 make groet die di a'eroe
 pe **E**n ver mē inchuoldich
 op ons dñ genade. **O** gue
 der tierē vrou behalt ons
 en leit ons tottē sael des
 leues **E**n set ons in dat

vaderlāts des hechts op dē
wi vze hene soe mtti louē
moegē ind' ewichs **O** moe
der der bezhertichs seggel
der tynschs **I**c biddi dō die
hefde des gees den du m
dine troet higgē de mit
moederliker beger tō ver
diedes te soekē en te we
de **O**ntfruct m die di gruet
en vāt m m die slaepca
mer dñre iōferliker berm
hertichs **E**n geue dich m
onsahge mit mēnigerhade
vnylems beulet **E**n mit
mēngē sinde besmet m
deser tegelbordiger bedene

fens totta te roepē te bā
 dē en te troestē **O** maria
 blinckēde sterre Ic biddi do
 die onwtspreekelike blytſamp
 die du haddes doe du den
 loē gods mit dynē ahē suet
 stē monde verdiendes te
 tulle En mit dynē sahgen
 armē te omhellē dat gi mi
 n gebedelike guederticheit
 ontfāgē wilt En dz alle die
 lundē die ic gedaē heb wt
 mēscheliker crāch; wetēde
 of onwetēde en dat ic mi
 rechte betenige na gebetert
 en heb mit dynē verdiēte
 en gebede moētē gedehcht

werdē **O**mā alre heilich-
ste moed' der op gaender-
sonē der gerechtichz **I**ch
biddi dō den wenedē en sijn
endē ihū den du mi begi-
fē der goed' tierichz vtrouel-
tes op dynē scoet vertroest
mi mi vre mijre doet **E**n
verwest mi rechte gelo-
ue vaste hoep volcomē mi-
ne die saluige des heilgē
olys **O**ntfāngige des h
lichaēs en bloets xpi be-
quaē sprake rechte sijnē
en verstat totter lest ver-
scridige mijre sielē **E**n als
mij siel ontbōnde is dan

dē lichaē En vōden richte-
 gepēnteeft wort soe bid
 wy dō die ontbindinge
 dat die soe gods ontbonde
 wat van vre onferhken
 lichaē smet in bi tegē mī
 biande en wed'sake op dat
 si van di veriaecht moete
 vhe en vneert werde van
 der tegēwordichs dūre
 elaezhs En dat die hengelē
 mī siel mit vroude totten
 vyck gods moete leide.

Werblyt v comēlike
 dochter en keiserik
 ke bruyt die god gelvonen
 hebbs en aēgedae mit tedeē

adē den du verdiēdes te
soekē **G**eeft dat wi mede
delende van deser vrucht
ouermits di moete dront
ke werde van sijre sue
tich; **E**n vā sijre ongebr
keker genuethich; en
hē mynede en oreda moe
te aēbedē die di coet mōe
naē des here **V**erblyt
di slaepkamer gods dat
licht d' waerich; en die so
ne der gerechtich; heb
stu gedeut mit vleys leide
du hē in die welt **M**er o
bid ic di iocron moed ver
werst mi dat ic vre hēne

loē en v mttē h̄ engelen
 en mit alde hemellichen
 herwerdēt danchen en
 m̄ ymgē hertē altyt loef
 like diest doe moech **V**er
 blyt v p̄ciōse maget ver
 lichte com̄gme die omhess
 des dat clēy kindeke is
 dat gebore is wt di die ey
 come is des hemels en
 v erde **D**en tederē lyp̄es
 ganestu cullinge **E**n den
 ouerluctē mōt gebuyt
 telstu als die moederē ple
 gē den bludē kindeke be
 kē den rōē du bodes die
 armē die wiege en den

stoet **E**n eische van he **o**s
eyn dey woemige in hūe
alre saichste ruck da wi
vā alre dzuelftemē elocht
moete vertroest werde.

Wer blyt v vron mā
die verdiēt hebs
te wese eyn tēpel dar alre
reylter mensche **x**p **W**er
blyt v ioncfrou alre ionc
frouwē **I**n wilcs iofelic
lichāe die saige gotheit
sich wolde toe voege dese
h mensche **W**er blyt v
tomgme der hemelen
wilcs alre heichste buye
dese saige gothz en men

sch; xpi eyn genuethlike
 woeninge heeft gebondē
Wer blyt v alre heilichste
 vrou die verdiet hebs dese
 alre suetste menscheit te
 boede en mit dyne iöfer-
 like borste te soeke **W**er
 blyt v **D**alre vruchtbaeste
 iöfer-schap gebindyt iewich;
 onnits wilt wi vercrege
 hebbe die vrucht des leue
 en die blytschap der ewig
 salich **W**er blyt v die dz
 ontsprekelike ewige wot
 v'otgaede vande vader-
 werkede in di die cracht
 des h'geest verdiet hebs

te ontfangē xpm **W**er
blyt v alre mylste iōfron
eyn kynt ontfangē de vā
den h geist **W**er blyt v
die allei werdich gevon
de bist dot te brengē den
loē gods die ons beloest
was van aē bezi der wēt
Wer blyt v alre hoestste
iōfer-scap bonē gaende
die chore der engelen die
bonē alle sterflike men
sche verdiet hebbs te sma
kē dat die hē suet is **W**er
blyt v ongebreklike iō
fer-scap verhaue bonē al
le chore der ioncfrouwe

O vrou en moeder der
 werlt heertichs weest vo m
 eynbidderse du die der w
 elt gevōnē hebs den be
 halder. **O** gloriose vrou ic
 vhe totti en op dyn gena
 des so vhe ic tot dynē lieue
 kinde dattu voertgebracht
 hebs. **D**u om neige die oie
 dyne gne dtezelz tot m
 nē gebede en bid hō dat hi
 mī s ontfer ouermits di
Die sich oimms der welt
 geopēbat heeft. **Die** leeft
 en regneert mitē vader
 en den heilige geist mō
 ewichz. **Ame. Hier wort ihs**

geloest van sijne gebo

West he ihu xpe te
geceat en geloest
dat gi huy de wt den meech
delike sael gecome sijn als
eyn bruygē wt sijne canne
ren **K**uyde heeft v ge
baert eyn suuer vrou en
maget ionck vanare heeft
ons gebracht den alde vā
dagē **S**ond' pyn sonder
hulp heeft nā gebaert als
die sone brēct hā stralen
dot cristal **G**ebore wese
de sijn gi ontfangē inden
handē d' engelen die v in
lic omhelst en gecust heb

Si songē lof si den hē
 in die ouerste gtorie ende
 brede den mensche vā ghe
 de wil **W**ie cāt begripē
 mit wat deuocīe geuuech
 tē in bilancē v moeder vch
 heest gebat en ontfangē
 mit hefdē tussche hō arme

Doe si v gecust had gaf
 si v hō borstē to suykē hō
 melt was siet boue alle
 hō mch **S**illoech hō ogē
 op v mit grot mynē en
 dede v reuerēcie als gode
 almedytich **S**i want en
 bat v om dattet seer cāt
 was in suuer due r hēns

li soedē v mē hoerē melct
mit grōt deuotie **O** v
spruēct mit malcand als y
geheue wode diet verstant
der engēle bouē hūgē **S**i
leide v mit trānē in die hā
de cribbe om dat die beeste
mē hoerē adē v soldē veru
mē **D**ie scare der engēle
mit grōtē licht en sāge heb
bē v genūcht dē herdeke
die v **E**t comt d' glorie von
dē hūgē op die stoppele in
d' cribbe **K**nydē sūt grōs
geborē **E**t alre suetste kint
en verleet vande onerste
vād **K**nydē sijn veruult

die figurē en pphocie en
oer die hegerē der vaderē

Huyde heeft god gelbracht
dat meeste werck van sijre
moegēth en is dat vermil
sel vā sijne werke **A**gebo
te hē ihū xpē is god en den
engelen behaerht en ons
aphiteht bouē maet **I**n dit
werck heeft god getoet de
sine gel sijre moegēth wat
do v oetmoedich heeft hi
de houerdigē dunel in stucke
gebrokē **H**uyde **W**alre
suetste kint sint gi vande en
gelē aēgebeet en hoge in
racule sijn huyde do v gesaet

Huyde sijn alle die sodo-
mitē on alle die welt haeste
at vllagē om dat gi god der
natuerē sijn inde vleis gebo-
re **H**uyde heeft die fontey-
te romē ohe geblout en den
ewigē tepel is ter erdē ge-
uallē **H**uyde sijn die vier e-
lemētē gesmeert en hebbē
hoerē scepper bekēt **O**ie
hemel heeft en nye sterre
gesant die helle heeft hoer
huyde verblit **O**ie ewi-
ge blitscap heeft huyde ge-
waet en die die engelen
spijst heeft die borste gelo-
ke **O**en alde onbrede is

med' gelacht en die ballin
 gē sijn te lande getomen

God is huyde in onse vel
 beslotē en gebondē in on
 se semme. **O**re hemel en
 erde draecht op die cracht
 vā sijnē wode die wort nu
 gedragē optē armē van sijn
 re oetmoedig' creatuere

Dat wot gods en in huy
 de in spreke en die alle su
 de ontvūt is nu in veitse
 gebondē. **V**erheht ons
 d' nye gebore comē dat wi
 v gebote verstaē ere en louē
 moege. **D**ese suete sac
 wort gesongē d' wege ihu

Gruet die wiege m̄ suē
te sange dā ihūs m̄ screit
die prince d' hemele **L**
oue dat melc d'welc ghy
soect ed spnser d' werelt ē
d' seraphim **L** loue die
dne xhēs dā gi ted' kīde
kē m̄ sūt gehonde die die
elemētē b̄nt m̄ groter
meisterie **O** i screit m̄
wiegē ed hemelsche blyt
scap v' tranē v' erē die po
testatē d' engelē **O** almēch
tich ed suetste k̄nt die ge
brekē die and' k̄nderhēs
hebbē wt' natuerē die hebt
gi al willeē wt' hefde ot

fangē **G** 1 screit gi lacht
 gi speelt gi ontsiet gi breekt
 al stammelende v suete wō
 dekes om onse losē vāt
 aldy te bedriegē **G** 1 hit
 hier **D** prīce d' princē ge
 det m; snoede deid' kes
 nochtāt vriet gi die he
 melē m; sterre en die ē
 gelē m; vre glorie **Wat**
 hgt hier geborgē ond' de
 se doexkes wat hgt hier
 gewondē m dit wie chske
 selzer tis m; god m; mi
 scpper m; verloeser **G** 1
 sht hier der en ongeme
 te oetmoedich en hoge

verhaue gi sijt te der en-
die alre sterfste sond sprac
ke en die wael sprekende
Gi sijt eyn kindeke en
alt vā dagē v moed regiet
v en gi die wēlt **O** wat
grot caritate bewijst gi
ons alre sietste hē dat gi
in deser maniere ons v
getoet hebt **G**i toet wte
licht vre grot glorie in dy
dael d' dnysterkz daer toe
dingen die hefdē vā vre herte
Ind' nacht wot gi gebo-
re die die sone vlichtē in
hoere se **G**i screit hier-
lyggēde ind' wiegē en gi

doniet vneerho in de he
 mel gi sijt beuāgē mīz der
 nē ledelkēs wies gothz is
 ongemetē **O** guedueren
 lejt gi sijt nū te peyde mīz
 noethēs en mīz appelkēs
 lacht nū vriedeht op mī
 en neet alle mīz hedelkēs
 wt mīnē m werde **Als** gi
V almedytich comt intte
 ouer sult die elementē ver
 borne en comē als ey sūe
 ge richter tē ordel en enē
 rogehkē geuē nae sū ver
 diete **W**ilt doch dā oetmoe
 deht gedēckē dat waen d
 wriege dit heb gelongē en

v geloeft mit suet' melodie
Dese suete lof salme singe
aet kind' bed' vad' magz ma

Ottfakt myne lof
alre suetste meech

dehke moed' den ic denste
lic singe hier' aē v' kind' der
bedde **I**c' w'net v' spiegel

v' gracie onbenlette ma do
v' vrucht' sijn' wi' ballingen
vā ena tē paradys' gerape

Ware kind' v' maledict
ter' ewig' pynē mer' v' suet
landelē heeft' ons' ver' wort
ne die salge bndictie **D**yt
gegrit **D**ageraet' scoe' sijn
nede v' blicke' de' cone' heeft'

onse duyſternis vlycht in
 gracie **G**i hebt mit vze
 ballame **D**werdige mā dē
 ſolfer. vā ena en dat ſenim
 band ſlange v drene **G**i
 hebt de ſoē gods mit vzen
 vleis gedeit en gi ſyt van
 hē gedeit in ſijre glorie
Oet wt **E**d dochtere van
 iherim en ſiet den coninc ſal
 mā gen oet mit crone ſij
 re moed **S**egt in **E**liſ
 maget wat hact hier aē v
 borſtē wat hgt hier in vze
 armē **E**t is vze ſtepper vze
 god vze ſoē vze wtuer toren
Ic loue v bloſende hppen

Da gi m̄z aist dē engel des
bredē die den pers tusthē
god en̄ ons beradē heeft

Ic gebūdie v̄ ogē **O** mā
die aelconivē god almeechtich
gedeit mit v̄re vles **I**c
gebūdie v̄ h̄ borstē da dit got
ht k̄nt m̄z wort gesolkē die
ey spise is d' engelē en̄ der
mensche **I**c loue v̄ heete
vol caritatē wiēs myne tot
ons heeft getogē die sne
tich des hemels **I**c loue
v̄ toge en̄ wael singēde s̄
wā m̄z gi bediviet die tra
nē vā v̄re vriendē l̄ndekē
Ic gi niet v̄ v̄mgerē die w̄

Dich sijn te rake dit kynt
 dat wille bliet mi . viij . vigerē
 dat is mitte senē gauen des
 h geist die ons optreche m
 de hemel **W**ere v hande
 wa m; gi wasschet en bant
 de loe gods m die afwasscht
 ons sinde mit sijne water

Houe v armē **O**edelma
 get die eyangē de here die
 hemel en erde m sijre moe
 geth or mit **W**er gruet v
 scolderē h mā wies kint vo
 ons sonde dragē sal op sijn
 scolderē den last des cruce

Wer dact: v lide **O** sijn rose
 wies kint wt sijre lide ons

sal scendē mē cruce wat
en bloet tot onser salichz

II loue en gruet vren h
soet da m rust de y vā ledē
die grote milt' der tronē
en d' serubimē **II** gebndie
v kintē mī suete vriedynē
da op rust die hoge comt
da die helle hemel en erde
hō knye vō buygē **II** gīt
v h voete mī vrou wienis
kint mī synē voete die see
sal gebiedē dē wnt en den
waterē **II** gebndie loue
en ere v meechdehc hchāc
wa wt nd geboren is dz w
dige hchāc da bi gekonst

wordē in dē sacramēt alle
 oetmoedige siele. **H** hāct
 hier dēy aē v̄z borste die seer
 groet is bi dē vad verheue
 hi ligt in vese hier enge
 gebondē die regneert in
 die wyde hemele. **H** is v̄
 onderdanch die regere s̄
 seraphimē dēy in dē lchae
 groet in d̄ moegēth. **H** is
 cū v̄ glorie te volle v̄heffe
O mā soē suuer fonteyn
 wies doecht en hoecht die
 gemessche v̄tutē verwōde
 v̄ en louē. **H** is gi sult sit
 tē tē ordel. **E** moegēde co
 mēgine aē die rechte side

vā vāe loē wilt dā gedēc
kē mī hēste moed dat ic
dese lof sāt aē v kīnd' bed
gēsongē heb. **E**n bestēit
mī vand' verueerhker se
tenaē d' maledixiē die oēs
gebāt hebt die bñdixiē
gods. *Iher wot ihē gelooft.*

O *hoe vād' bēsmiden*
wael wolde ic gē
nadige ihū dat gi mīnē
ogē tranē verleet hebt
wat ic solde gē mī voel
tranē bevenē die bitter
pī die gi līt mī v bēsmide
mī. **W**at hebt gi mī dā
Dalre suetste dat gi mīt

steyne melle besnede en
gewot wort **O** i en hebt
noch va vad noch va moed
sude getrocke en dat ghi
selue geu sude gedaen en
hebt bewyst v sympelliz
en oetmoediche ooeselliz

Wad is god en m he en
valt geu sude v moed is
maget en onbeulect **W**

o moet gi da min alre hef
ste dese tranen wene dese
pyn ontfange **H**egt m

W min myne min leue min
wtuer coe wa om lyt gi
dese marthehe dese grots
tormenten **C**laes ds sij

mij wondē die gi do v cari
taet in; vre wondē wilt ge
nese. **D**oet hier in mijn
sches mij alre heffte ic sal
v wode wassche mit minne
trane. **W**at doet gi o dō

bekede mensche dat gi be
sint dit ted kindelre dat
welc gods loe en god is

Joseph rechtuerdich vriet
wat heeft v dit kindt mis
dae dat gyt dus wredeh
gnet haterē. **I**s al v scolt
d hemelliche vad dō v ge
bot ist al gesriet. **G**i wilt
dat mij wondē werde ge
nese mit balsame vā h

nē bloede **M**er als wnb
 aēsiē die bedruete moeder
 mī hert wort druebe mit
 bitterē rouwe **O** iōge magt
O suuer moed wie sal cōnē
 v̄ p̄n̄ v̄ hē v̄ tranē ge
 dedrē **A**ls wt twee fon
 ternē loepē die tranē wt
 v̄rē ogē en v̄ hert is dōsne
 dē mit scerpē siveerden
Wat aēsicht is bleit en son
 d' verue v̄ siel is droene
 en vol druis gegote **O** oē
 v̄ hef wed om quā besnede
 in v̄ armē gl̄ ovm̄ ctē seer
 mynht en dructē deuoete
 ht aē v̄ hert **O** i gnest hē

ter stot v̄ borste te siyke
en benaet hē sijn weyne
mit suete woerde **O** wie
schet sijn smert m̄ v̄re tra
ne en m̄ v̄re hefde is hi ge
span

Wer a ncht m̄ **O** ma
dat m̄ hert werde besied
v̄a quade begerte en m̄
sijne m̄ crachte en m̄ v̄
stāt **H**ier wort verheue dē

O **E**bruyt **s**uete nāe ih̄s
moet sijn v̄re h̄ nāe
ih̄s dē wilke gi ontfāgē
hebt m̄ v̄re besindens

As v̄re nāe m̄ coēt te
voere dā werde ic heel v̄
wēt tot v̄re loue tot v̄re

71
glorie en tot vze ere. **W**re
nae ihus is va' grof' cracht
va' grof' werdichz en oet
seer orberhe als hi denoete
te en wnsche wort a'ge
roepē. **I**n vze nae wer
de die diuele verdruen
nulle sprake verleet onser
pentē verwone. **I**n vze
nae tsemj gedronche en
machz hinderē en die fiet
te werde gene se. **W**re
nae is de druenē eyn co
solacie de getepteerde ey
ptectie. de verueerde ce
trōpet moet te gene. **W**at
als die viat vze h' naem

hot hi vhet verze on is v
wone **W**re nae is ey lof
des hemels eyne sac der
engelē ey hoep d' mlsdad
ger ey sterck der recht
dig **W**re nae is ey licht
d' ogē eyn hornch opt ton
gē ey suylker m' hertē
ey ballā m' nālē **W**ren
nae is ey myne m' hielē
ey dāks m' dē verstat en
ey n melodie m' memo
rie **W**re nae is ey herpe
vol iubilatiē ey myne der
hertē en eyn vedel vol sa
hger genoechte **W**re nae
verlicht als hi gepredic

wort hi doet als hi gedacht
wort hi vlaecht en salst
als hi aē ger oepē wort

We naē hē is inderwichz
band vad bekēt en inder
tijt vande engel geopen
bat

We naē is minne
hertē ey spise die mī siel
spijst doet en vet maect

We naē bereit mī syne
sterit mī wachstē doet gro
yē in mī alle siner beghe
te

We naē is ons ey
fontey des leuēs wat gi
syt hē ons wylsz oē recht
uerdichz ons heilichz ons
sahcz gi syt ons wylsz

in d' p'dicacie ons rechtu
dichz in v'giffens vā sin
de ons heilichz in v'z coner
sacie ons salichz in v'z pasche
Wat doe gi h'it h'e inde t'ie
maecte gi ons salichz in v'z
trane in v'z bloet i v'z wat
We nae bedruet toermichz
v'neert houerichz v'ornst
m'dichz en deuotehr aē
geroepē v'loet alle onsu
uerichz **W**e nae heeft s'cē
pauls gedragē mit grot
vuerichz v'z conigē voer
p'ntē v'z die kynd' vā isrl'
We nae heeft die blym
dē die douē die manclē.

die sōmē genese die me
 laetsche gereymicht die do
 de verweert **W**rē nāe ihs
 heeft ons geopet dat para
 dīs en dat rīck vande di
 uel vorenē **W**hūs is de
 nāe van minne hē vā min
 nē god vā minne behalder
 en vā minne brued die mī
 minne vleis bloet en beynē
 is gedelt **W**rē nāe is vā
 begy verborge mt eynde
 geopēbat van luttel mē
 sche vore gesmaect en ge
 bndt **W**rē nāe is won
 derlic ontsprekeht onbe
 grēpeht en is eyne nāe

bonē alle name **H**ier o
in v̄re naē ih̄s moeten
buygē alle k̄nyē inden he
mel en̄ ind' erdē en̄ inder
hellē **E**n̄ alle tongē moe
tē behē dat ons he ih̄s

x̄p̄s is die glorie syn̄s
vaders **O**ns en̄ is ander
gernē naē onder dē he
mel verleet indē welkē
wi moegē behaldē werdē
dan dē naē ons herē ih̄s
x̄p̄i die god is geb̄ndyt
ind' ewich **A**me **H**ier wort

ih̄s geloeff vande die
O Als dey reinigen
comt wort huyde

74
gelocht gebonde geeert
begift en aēgebeet van
de drie coningen comede
wt orientē. **E**yn scoen
blindēde sterre heeft hē
gecondicht die plaetsche
van vre geboerte en on-
der wese dat gē sijn eyn
conic der coningē en een
hē der herē. **O**oen si v
vondē sittē in vre moeder-
stoet si vrese voetmoede-
he te voete en als god al
mechtichhebbē si v aēge-
beet mit verdirger reue-
rence. **S**ien waren nē
gescoffert die edel manē

Dat si v vonden in eyne stal
dey van ledē ionck van da
ge dā van hane **O** wyse gi
siet den comē der ioeden
hoge vā macht vndz van
guede wys van verstant
Is dit eyn comē waer is
sijn paleis wa is sijnē stat
wa is sijn vndz waer sijn
sijn prince sijn herē die hem
diene **D**at huys is arme
die familie is dey hier en
is myemāt dā dit kēdekē
mit sijre moed **M**er die
v tot hē getr. ockē heeft v
vā bynē onderwele **E**n
hebt in sijn deynhē bekēt

75
sijn honge moegenths in sijn
armoede sijn edel rjcheit
in sijn sympel wese sijn ewi
ge wylhs. Hier om hebt gi
hē geoffert mit dieper de
uotē golt wierrouch ende
innre kēēde dat hi is god
comē en sterfht mensche

Wie cāt begripē hē ihū
xpē mit wat grot hefden
gi dese mānē ontfangen
hebt en hebt hō deuotie
meer dan hō giffē gemeent

Gi laet naect in vze moe
der scoet en gi ontfint hō
offerhande mit blidē oech
hēs en mit wtgerecten

armkēē **S**i ontfmet vā
hū mylike giffē en si van
v geisbelike gauē die bi hō
sijn bleuē inder ewicheit

Verleēt mi dat ic v mijn
god mijn coninc mijn ver-
loeser mach altyt offeren
geisbelic golt wierzoud
en mirre **I**her wort ih̄s ge-
loeft geoffert in dē tempel

Och had ic moegen
sien die wonderlic-
ke pressie die gesceden
doe ih̄s in hē waert ge-
bracht in dē tēpē **N**oet
en gescedē sulke pressie
wāt si was denoet oetmo

76

dich en hoge v'haue ic solde
mz gesontē geloest en geshpō
gē hebbē op minne ihs **O** pro
cessie vā grot werde dā die co
mūt en die comīgē d'hemelen
en die hoge potestātē d'engele
sūē mz stateliker ordmāriē

Hi wort gedragē die die welt
draecht en die aēbedē alle cho
rē d'engele **H**i wort indē tē
pel gebracht die dē tēpel is
d'ij driuoldich en p'leeteet
hē te voldoe aē dē vad' vō al
ōs sūndē **O**mz wat grot
denotie mz wat grot heldē
hebt gi v'geoffert vō ōs mis
daet onoesel lā vol alre genadē

Aen merct mī hiel en smelt
vā mynē wie dat symeō die
werdige apheet ontfaet ihū
synē scerper deuoteht m sy
nē armē. **O** symeō ihū is
lage vā v vbeit en nō genō
de ontfaetē tustē griptē m
v hert. **O** raecht die v en
die erde draecht en sint lof
en iubileert begert nō m vee
de gelatē te werdē wat gi
siet ond' vogē de ewige vee
de. **O** m v he ihū te louē wōt
die h wedue āna die ey spie
gel is vā vey machs en ymchz
We sal tōnē grodece mit
wat deuocie ioseph en mā

77
hebbē ih̄m gepēnteeft gi
het v̄ verloefe **O** lā gods
m̄z ·ij· dūne en luttel gelts
die die wēlt vloest m̄z v̄
bloede **W**it wat grot ge
noechtē is v̄ hert vernult
Wmeechdehke moed mer
hier wēt s̄meō spreke vā
ongenoechtē hi seet dz swet
des rouwē sal dōsmde v̄
siel als dit suete k̄nt sal hā
gē genagelt aet cte **E**n
dit wōt hoerēde saecht gi
op v̄ k̄nt m̄z wenedē ogē
en v̄ hert scoerde bi nae
vā grotē druck **H**ic bid v̄
genadige moed soe gi ih̄m

hebt gepſenteert m̄ gro
ter deuotie m̄ dē tēpel loe
pſenteert m̄ hiel v̄re loe i
dē hemel. **Tot ih̄s m̄**
Cgruet di wot **tribben**
des vaders en loe d' mag
nia. **I**t aebede di alre suet
ste k̄ndelke ih̄s m̄ formē
als doe du noch ey d̄ey k̄n
delke was liggende m̄ dē
scoet d̄yre heuer moed ge
wonde m̄ armē d̄yer k̄es
liggēde m̄ cribbe. **I**t biddi
suete k̄ndelke ih̄s dat gi
m̄ aē wilt siē m̄ tē oedyl
k̄es d̄yre genadē en geef
m̄ ey rustē d̄ys suete mō

78
dekes in ewig vrietstappe
En biede mi din hedeke
dijre goedticheit en hulpe
in alle druck en tegenheit
dat ic di en din lief moeder
altoes moet loue en dāde
en myne hier en in ewich
A. Tot onser liever vrouwe

West gegit om
die ierst afgelasse
hebt die lude en vledre van
Sua weest gegit die die
elt vlichtes sterre des meer
hemelsche tamer blicke
lehe en ee rose di segge
kech alle geslechte wilt mi
weene de vre heue kinde

eyn rey hert en ene tuis
sche lichaē enē guede wil en
vmoegēde tracht tot alle
doechde en nae dese leuē
dat ewige leuē. **Tot ioseph**

West gegūt **dy gebr**
der wōdige gebōd
de ioseph die alte salich bōt
blichēde in rey mch; en ho
ge vā verdiēte wāt dz siet
kēdelē ihūs soe die s; ge
bōdide mōdelē di toe ge
noecht heest in tulle en wō
vā hē otfingē wilt in ver
nē nōstige sochtoldich; in
de diest des sietē kēdelē
en s;re hener moed; hūē

¶ ¶ ¶
Doe wie dit krenckē leest
in synen druck die sal ver-
troest werden.

O Vrouwe wie lan-
ge salst uyns v-
getē coem nichte
blasen yden dage myn-
re bedruefenssen **Aue**

Hoe lange sullen myn
viandē bouen mich vhoecht
syn dyn moegentz en
dyn cracht moet si ber-
wynen **Aue maria**

Weest mich vrouwe ey-
thoerender sterckz ende
eyn alre haerzste steyn
te berwynē mij viandē

O vrouwe druype op
mich die borste dijne gra-
dien en banden druypen
den melck alver suetichz
soe vmaect myn bijnen

O vrouwe oet **Isen** **Aue**
fermt myns en maect
gesont mij aranchz ende
duet elwech die banichz
myns herten **Aue ma**

Ontfermt mijns vrouwe
ontfermt myns want mij
hertze is bereit te doen
dijnen wil **Aue maria**

Inden scheinne dijne
bloegelen begeer icht te
wassen want dyn bovelin

ge is mich genoegetich **A**
Dijn hande druppen
 die alre puerste myre
 en̄ dñ bingerē sijn vol
 vander saluen dñre ge
 nadē **Aue maria**

Du bist eyn moeder d'
 suuliker mynen eyn ant
 ker der hopen eyn haue
 der genadē en̄ eyn doer
 der siechheit **Aue**

Die rosen der begē om
 uangē dñ **W** coningyne
 die jonckerlike leliē om
 gaen dñ en̄ thoer throē

O vrouwe **I**ch **Aue**
 roep totty gelver

dich mijs te behoere en te
gedenckē **Aue maria**

Ich biddi vloest mich
mit dijne gracie vanden
grymenden leulvē en vā
den handē der geene die
mij ziel soeken **Aue mā**

Want gueder tieren
is dyn ontfemher tichz
in alle den geene die du
aenroepen **Aue mā**

O moeder d' suilker
mynen maect mich behul
den id fonteyn der gue
dertierenhē en suetichz
der genaden **Aue mā**

O gloriose vrouwe moe

der xpi weest mich een
 weulocht want du bist
 eyn troest der armer sünd

Ich verlore **en** **Aue**
 sinder se coem totty iosef
 maria ich biddi leide mir
 totter haue d'genade **Aue**

Want gi syt eyn port
 des leuens eyn lyn der
 selichz en een wech onser
 bloesingen **Aue ma**

In ynen in psulmen
 en in sange roep ich tot
 dynē bīnenste ich biddi
 druypp op mich dū gracie
 dīre suenichz **Aue ma**

Want ich bī bedrueft

In mijre hertze loe roep
ich totty ich biddi maect
mich dronckē mit suetichz
dyure troestige **Aue mā**
Want ich gesundicht heb
soe bid ich dich en totty duet
eyulicht op gaen In mij
nen **d**uysterisse **Aue**
O vader der barmhert
tichz Ich toem totty
en offer dich mij sorven en
mijn suchten **Aue mā**
O moeder gods neyche
dat aensicht d'us kijntz
op mich bid dat he ou mij
sunden ouferme **Aue**
Sryende roep Ich totty

dach en nacht Ich biddi diuet
 ontfer mi hertich mit mir
 dyn arm die uesse **Aue**

Want ich hoey in dynre
 gracie datu of sals doen
 den ewigē laster vā mich

Ontfermt myns id ber
 hezige vrouwe mā in my
 re groter bangich en
 inden licht dijre waerh
 bloese mich **Aue mā**

O heilige moeder geeft
 mich dyn gracie en dyn
 bādie want ich dir loue
 en gloriifice **Aue mā**

Verhoert my suchten
 tott ende en bismaeden

myne beger tē want ick dī
uen naem aenroey **Aue**

Ich sal di offerē eyn off
hande des lofs en ick be
ger deuotelick te vlyge
dijn glorie **Aue mā**

Hemel en eerde vbllyt
sich van dijne barmher
tich; dā om onfermit di
ouer mich arme sonderse

O myn vrouwe ick roep
totty dach en nacht ende
doet dyn onfermhertic
heit mi; mi dī arm dien

In die **Cresse Aue**
vrouwe set ick alle
myne hoep op dat ick in

der ewich; n; confus en
wede in dine gracie ont-
fange mich **Aue ma**

Roepge din ore tot mir
en in mine bedruefense
vblyt en vtroest mich **at**

Gotte roep ich want mi
hert bedrueft is en Ich bid
di verhoert mich **Aue ma**

O vrouwe in dine han-
den beuele ich mine geest
en alle mi leue en mine
wtterste dach **Aue ma**

Salich sy si die din
nen o Joncker **ma** ich bid di
dat mijn sunde vermer-
telke wt gedaen moete

In mynen **L**werde **Aue**
lyden ende bedruefensse
aeruoep ich di en ick bid
dijn hulpe en toelocht
in mynen noeden **Aue**

Ich coem totty alre suet
ste guedertierensse **J**ouf
vrouwe mi en begerdite
gruete en te rassen **J**udij
nen schoet **Aue maria**

Ovrouwe verwaachte
de verwaacht ich di ge
mede nae die bermyer
tich; dijs guedtierē naes

Mit myne stemē roep
ich totty **O**vrouwe maria
ende ich biddi oetmoedelit
verhoer mijn gebet **Aue**

Ich stort mijn tranen
 voer dī aensicht en mijnē
 druck openbaer ich di **Auc**

Odenct mijre behal
 der sse der vlorenre
 en verhoert dat sarnē mijs
 bedruefde herren **Auc**

Siet aen mij pūtenie
 want ich bezoutve heb
 en maert gesont die be
 druefense mijns herze

Ontfermt di impure **O**ver
 de vrouwe bidt voer mich
 en keert mijn bedruefense
 in gueder blytscappē **Auc**

Verlicht mich **O** maria
 sterre des meers **O** alre

clāste suūlichste **J**ongfer **mā**
Die vrant heeft mij ziel
bedruēft **is mā** dūet eyn
lycht opgien in mynen
binnensten **Aue maria**
Treck mich nae diantē
bande dijre mynē ende
mittē voetsel dijre bezm
hertzich; soe troest mij hēt
Ontfermt dich mijre **is**
alre blyuckenste conyōgine
des hemels en greeft mir
troest van dijre genaedē
O vrouwe **mā** mij hertze
is bereyt dyn lof te syngē
In te volbrengen dynen
Die fonteyn **Amil** **anc**

der zeynichz bloyt wt dyn
 nen monde en van dir is
 wt gesprongen die nyfma
 ker der hger zielen **Auc**

O lieue vrouwe **En** moed
 maria soe waneer mijn
 geist wtgnet soe si hi dich
 beuolen en **J**uden onbekē
 den lant duet hō geleyde **Auc**

God gruet vch maria
 wtuer core wouyngē
 godz cinner des h geist
 wtshenker sse des wyns
 der hger drienoldicheit
 ontfant dit gebz van mi
 arme sunder se want ich
 wt troest van dich beger

O maria moeder der barm-
hertichz uo troest mich en
oufancit dit gebet om die
mynne die was tuffen vch
Iude vren lieuen kinden

*Hier begynen die Ene
maria v'ne ma staende*

O Maria suete ma-
get Ich vermaen
vch der groter
eeren die vch ons th ge-
daen heeft boue alle ge-
scapē creatuere inden he-
mel en inder erden end
groter onbegripeliken
mynne daer hi di vo alle
tijt in ewe ewichz in vo

sien heeft des wonderlike
 genuetliken raets ende
 ouerdracht die inde raet
 der heiliger drieuoldichz
 oindagen was dat die an
 der psoen der godhiz dat
 woert dat witen badlike
 hertze geuloete is hier
 ind' tyt nu dyne reynen
 lichaem omuange solde
 werden als dat woert
 vleys gemaecht solde w
 den van dyne **Y**ouferlike
 vleys en bloede **W**suete
 woufrouwe en moeder
 do dese grote vroude wil
 soe hoert mich arme sudse

en outfincet mij gebet **In**
verwerft my troest in al
len druck en regenlyc ter
eren gods en mijre liele
salicheit Amen **x Ave**

O maria reyn maget
ich vmaen di der gro
ter vroude die gur in siel
en in lyf ontfincet doen du
hoerdes die mynlike gruet
die sae luert luyde doen
gabriel die engel tot vich
quam en sprach Ave vol
genade die he mzi dat
se rechtich was die he
melsche treser sowerde
en die hemelsche scat he

neder stormē In wi all mede
 syn getocht en verloest wt
 der ewiger vdoeyenis dat
 inden vassen bellote sarij
 dyns meechdelke lichaes
 sonder ontslypen wonder
 he vast bellote was doen
 die hge geist in di quam
 en die crucht des alren ou
 lken di omsaen doen du oet
 moedelic dyn consent gaves
 en sprakes. **D**iet hier ee
 diern des hen my gesaen
 nae dyne woerden **O** ver
 troude moed' gods maria
 weest van mi arme luid'
 se geloeft en gebūdyt **E**n

Vhoert myn gebz en lveest
mij troest in alle mynen ducht
ter eere gods en myre ziele
salichz **Ame .x. Ave.**

O Maria suete moed' gots
Ich biddi do der onbegri
peliker vroude Wil die du
in ziele en in lijue ontfunges
Doen du den schat der we
relt offerdes te bethelhe
nde erme huyske doen
du d'jemich kynt gebaerdes
sonder wee **En** der broeliker
vuniger **in** Jubulacie die
du hadde doen du dyn l'z
aenbedes getwaer god en
mensche **Ich** vmaen di der

her teliker liefde die du tot
 menigē tydē hadde als du
 dī lē dat soe genoeghelicē
 was aen te sien in dīnē er
 men naems en aen dīn
 wechdelike borste druck
 des en dī ~~hē~~ hē vriende
 lichtē cusses **D**er onbegri
 peliker waelluste en ge
 noechte die du hadde wā
 neer du dī lief kindele
 opboerdes en als hi di in
 sijnē cleynē ermkens o
 umck en in sijnē broelike
 oecskens lachende aensach
O maria dō deser groter
 vroude wil dā sich allet dē

in dē hemel en in der eerde
is af vblit vhoert mijn ge
bet en vwerst mich troest
in alle desen pūte ter eere
gotz en mijnre siele salichz

O maria suete moeder
gods ich bid v dō der
groter vroude wil die du
in ziele en in lyue ontfan
ges opte heilige dertien
dach **D**oen du sages dat
dij ted' cleyn kyndelē vā
sōe mechtigē mannē ver
houē waert en geeert
als god en mensche te ga
der **A**ch wie geem en in
wat versuelten dynis

merckys laechstu hem doe
 en wie geern en wie beger-
 lich tundes du he die dir soe
 gemaect had dat hi tyt dich
 gebore wolde sijn. **O** suete
ma doer die groete vrou-
 de wil die du haddes doen
 si mit soe groter oetmoedich-
 heit neder vielen en offer-
 de he golt wirock en inpre-
 die sijnre gotliker menscheit
 en coninckliker werdicheit
 wael beteevende en sij oec die
 ierlke ware die di heere
 konut bekende. **O** suete ma
 do die grote vroude wil soe
 bid **I**ch dir verhoert mijn

gebet en verweest mich
troest in allen myne drucke
ter eere gods en myne siele
salicheit Amen **x Ave**

O Buete maria ich ver
maen vch der groter
vroude die du in siel en in
lyne ontfinges doen du dij
lieue kynt **Jude** tempel von
des **Doen** du hem dij dage
vloze hadde **In** welke drie
dage du in grote druck en
lyden waers **Wattu** wael
wilbes dat dyn lieue kynt
den doet vande boesen **Jo**
den ontfange solde en da
om waerstu in meniger ha

de thiquel dÿre gedachte
 en da om was dÿn vroude
 onspreekeliken groet doe
 du hem gelont wes bondes
Doer deser groter vroude
 wil o suete ma soe verhoert
 mijn gebz en verweerst my
 gracie en genade en troest
 in allen druck naes her
 gods en mijre siele salichz
O Buere maria ich ver
 maen vch der groter
 vroude die du in sel en in
 lÿne ontfinges op de heil
 ge paelsche nacht **D**oen giv
 vch lieue kynt alre ierst nae
 sijre verzijsenisse aenslaecht

my groter vroude en claerly
Doen hi die doet en alle
noet utwonen had en hi di
soe mynlike gruete en soe
vruulichē twe sprack van h
re victorien en utwinnigē
des viants en der doet en
der vloesingē des mensche
like gellechys en als hi van
vch scheide gebūde hi vch
en sechde dat hi magdale
na en h and vruude oech
troelbe wolde van welker
vroude v blyscap vmeeret
waert is suete moeder god
So dese grote vroude wil soe
bid ich vch vhoert my gebz

71
En̄ ūtoerft mich troest in
alle myne druck ter vere
gods en̄ myre sielē salichz

O Maria suete moeder
ich v̄maen vch der groet
vroude die gir in siel en̄ lipie
ontfincet doe gir v̄re heuen
loen ih̄m die gebūde vrucht
v̄s lichams suecht te hemel
baren En̄ hi mit hē nam die
glorieuose schaer die hi in
paesche nacht vloede witt
de voer gebwerchte d' helle
O suete edel Joncfrouwe mā
in deser groter vroude be
kende gir v̄s selfs blytscap
die gir noch naemaels ont

fange solt in bre schoenre he
meluaert **O**edel Joncfrou
we ma moed gods doer dese
grote vroude wil soe vhoert
mij gebz en utveerft mich
troest in alle desen pūent
eere gods en mijre sielen
salicheit **Ame x Ave ma**

O Maria ich bid dir do
der grot vroude wil
die giv hadt opte heiligen
pūent dach **W**oen du mit
de apostelen in besselotenen
doere lates en vr lieue kyt
de heilige geilt seynde in
vch en in die apostelen ha
welke giv te boere vult

wat **E**n als die apostelen
 vult hebbe geweest mitē
 h geist sijn si wt geguen dō
 alle die werelt om alle mē
 schē te bekeerē tottē geloue
 xpi **M**ā reyn maget dō
 dese grote vroude loe vhot
 myn gebet en uweert mir
 troest in alle myne druck
 ter eerē gods en myne sie
 len salichz **Amē · v · Ave**

O Maria ich bid vch dō
 der groter vrouden
 die gij in liel en in lye ot
 finct **D**oen vch be lieue loe
 dē engel gabriel seynden
 en dede vchte wetē dat gij

van d'eler werelt scheidē solde
en comen bi hem daer ghe-
groet vlingē nae hadt **als** **uū**
doer dese grote vroude loe
verhoert mij geb; en uweest
mich troest in alle miuen
stuck ter eren gods ende
mijre sielen salicheit. **A. v. v.**

O Maria ich bid vch doer
der groter vroude wil
die ghe in sielen en in lyue ont-
finc. **D**oen v' gemynde loe
des derde daechs neder qua
mit eyure groter menich-
ten der engelen en glorien
en die loe gloriose lych op ma-
mit siele mid in lyue. **Ende**

setten vch ter rechter hant
 in synē gloriosen throen des
 hemels bouē alle engelen
 en gaf vch gewalt indē he-
 mel en inder erden Ende
 cronden vch mitter crone
 van rij sterre doer die eer
 da salmon af gelyprokē had
En da worde di genoempt
 die moed' der beruhtichz
 en alle dat hemelliche vad'
 lant is vblit en ~~was~~ buzoet
 in dijre tegenbordicheit
En van vch soe syn die heme-
 len hontulopende gewor-
 den alle ecrich do **Jae** alsoe
 dat nymanit ind' erde en is

soe ellendich noch soe quæet
du en moeges hem mit dei
len van dijre oueruloedig
volhiz. **I**st laech dat hys be
geert doer dese grote eer
en werdichz. **W** edel rose mij
soe vhoert mijn gebz en ver
werft mich troelt in allen
mijne druck ter ere gods
en mijre sielen salichz. **A. v.**

Hier beginen die vyf rou
wen onser lieu vrouwen
die onse ih vtoendē lunte
iohānes ewangelist nad
opbaert onser lieu vrouwe
en soe wy ho daer vo euen
pr m en due ma leest op ellic

Wien wilt hi te hulpe come
in alle sijnē rouwe druck
en lyden En wilt hem ver
geuen alle sijn sūde Doer
dat ander wilt hi hem ge
uen iuch gebet waerech
tiche biecht en penitencie
en volcomen geloue vō sijre
doet Doer dat derde wil
hi hem te hulpe come ende
uerloelen waer hi geuange
woer en oec te hulpe in sijn
re wterster noet Do dat
vierde wil hi hem reynige
van alle sūden en die selue
graue geue die hi ontfunct
in dopen Doer dat vyfte

Wil he hem in sijne armen
ontfangen en brenge hem
in dat ewige leuen

O Maria moeder d'
ontfermherticheit
Ich vermaen vch des grote
rouwe die giv hadt Doen
her symeon vch sechden
dat dz swert des rouwen
vrsiel d'sunde lotde Doer
desen rouwe **W**ij bid ic
vch dat giv mij hertz wilt
blichte en vroelste in alle
druet en rouwen. **A. ja m.**

O Maria een enige hoep
en troelact d'sundere
Ich vermae vch des grote

95
rouwe die gij hadt doen gij
vriene kint die dage vloere
hadt **W**oer desen rouwe **W**
mi bid ich vch dat gij mich
die gracie vris lieue soens
weder wilt vercrigē die
ich onmits mij grote verlijp
menisse heb verlore **A' p̄z n̄z**

O **W**arna een vlietwelle
der sunden aen v̄re th
Ich vermaen vch des grote
rouwe die gij hadt doen v̄
lief kint genangē was v̄
den boesen wede **W**o desen
grote rouwe **W** **mi** bid ich vch
dat gij mich verloefē wilt
v̄and temptatiē en becoringē

Dā ich mede benauwer en be-
uangen bin Amen *p̄r wolt*

O Maria een moeder der
ongetroester en bedruet
der Ich vmaen vch des grote
rouwe die gi hadt Doen
vrlief kint waert genagelt
aende cruce Doer desen gro-
ten rouwe bid ich vch **O** suete
moeder gods dat gi mich v-
loesen en vrien wilt van al-
re ongeordermerd' mynen
en liefde Amen *p̄r wolt*

O Maria een sunder li-
getroest in alle tribu-
latien **I** vmaen vch des gro-
ten rouwe die gi hadt doen

vlief kint vande cruce ge
daen waert en in vren schoet
wat geleecht **S**u hi waert
nat van vren tranen en gi
wort roet van synen bloede

Doer desen grote rouwe
u ma bid ich vch dat gi mich
wilt af nemē den dinc en
tribulacie da ich in bin **d**ude
ontfaect mich in dē schoet
me moedliker barmhert
ticheit daer ich bin alle lage
der vyande en van allen
becoringen moet werde be
stermt en behuedt **A p m**

Doe wie dit gebz leest mit
v. **ave ma ter ere onser**

lieuer vrouwe die sal en
bede van hoer vercryge
alsoe verre alst die een
gods is

I bid vch lieue suuer gebinde
de werde magz mi do der
werdiger uerwandelinghe
dat he dat suete bloet in vre
gebndide meechdelike her
ten inwandelen in die wer
dige mensche ons ihu xpi
alsoe waerlike moete alle
mij bedruebenisse en lyde
in mich inwandelen tot salu
heit myne siele en mijns
lyfs Amen

Doewelch mensche die ter

97
ere der ontfenckemisse ma
in hoere moeder lyue spricht
dit naebolgende gebet die
sal verloest werde vander
pestilencie en voel anden
nurre der siele endes lyfs
als van perikel der elemie
ten van quade heeste van
zweckde van boesen men
schē vanden pikel der vrou
wen in hoere geboerten
vand scoelt tot gode van
boesen gerucht van tytelic
ker scunde en van tberdracht
van menichuoldige quade
begerte en van vefstunge
des ongelichtliche vantz

van misroest en van wanho-
pen dat eyn hellsche lande
mach genoemt werde va-
der ewiger verdoemenisse
van desen werde si behoeft
do die ere die si bewyssen
ontfickenissen nu als ge-
openboert is in boel behoe-
rynge der hulger leere en
ouch boel miracule die hu-
do geschiet sent en geope-
baert sijn Dit is dat geb-
vand ontfickenisse der
werdiger moed gods

Wir vrouwe dich
alre gebindylste god-
moeder Jonctrouwe tot alle

tydē maria want in dīre
 ontfenckenisse als dyu alre
 heilichste ziel geschapē is ende
 vereyniger mit dynē hulgē
Youfferliche lichaem bistu ge
 briet off onthaldē vand' erff
 sundē want der he heeft dich
 beserē indē begyne dyns
 leuēs op dattu niet beulert
 in wordes **G**od d' vader god
 d' soen god der h'geest **G**od
 die vad' heeft dich beserē
 dō sijn almechtich; krestelichē
 onthaldē dattu n; en wordes
 een dochter des toerns mer
 alleyn een dochter d' vloen
 nigen **W**itcoren dochter

des alre hochste vads ver
loefe mich vande toern gods
en vloen mich gode en alle
die ere dyn h ontfencknisse
Die loen gods heeft dich be
seten do syn wyllh; en wyllich
geregeert dattu in m wordes
vnd die geweld des viants
mer alleen eyn verstoere
sche sijre geweld **D**alre w
dichste moed des eyngelore
nen alren hochste gods v
loeft mich vander macht des
dunels en te wringt dat houft
s slange in mich en in alle
de genen die ere dyn h ont
fencknisse **D**er h geest heft
onfe necknisse der h geest
heeft dich beseten

Dich beleten doer sijn suetiche
hertelike mit genade gauen
en doechde vult dattu in de
gebreck hemelcher saluen
weers een vass der ouereyn
nich en eyn schuldermen
des ewigen doets sonder
weers eyne wynderijne alre
genade des leuens en eyn
der der barmherlichich alre
alre heilichste bruyt des h
geest vloest mich vanden
dode der scholt In verwerft
mich dat leue der genade
en der ewiger glorie en al
le den genen die ezen dyn
heilige antfentkenille out

smect nu ter eeren der boer
gelachter h' drievoldicheit in
p' m' **In die Ave maria en eynd**
den gelouue in selu' liebe
als die heilige drievoldichz
gewyricht heeft in dich in
diquere h' ontfencknisse op d'
ich do' din heilige boerbidde
moege verwerue dese bo'
gelouue grote genade en
alle die **kerē** die h' ontfenck
kenisse **Amen** **Spriech die**
pater n' en die Ave maria
en eynd den gelouue:
Soe wie dit gebz spriect
in begerte in die eer on
ser heu' vrouwe die salva

100
hoer lwerdē gehoert en god
sal sijne ontfermen

O genadichz en sueticichz
W maget mā moeder
gods vrouwe der vlydenisse
W vrouwe der ere W vrouwe d'
doechden W conigine en bloe
der meechde W dach sonder
nacht vronde sond' rouwe
en rust sond' pijn W mā con-
gine der engelen W rose W
lelye suet sonder sinet W
edel roeke des paradyse W
fonteyn vol alre genaden
W bluyende ryse van alre
doechde W moeder der ont-
fermyertichz W mā magz

reyn in leuē sonder lunde
W bloem der meechde die god
vercoes bouē alle creatuerē
W bruyt en vriendine gods
die god nu mynliken wōde
gruetē en troendē in de tye
des leuens **W** lof **W** vroude
W glorie der engelē **W** mā
vblyt my in dyne naem en
do die myne gods want ich
roep di en mit begertē en
hoer mi bedē Ich roep totty
ontferm di myne genadige
vrouwe en soe werde ich v
troest bandi en werde behul
de do di in dy rijke di du reg
neers sonder eynde Amen

O maria ontfunct mijn
 gebz om die myne en
 trouwe die was en is tussche
 ulve lieve soen en v jud exe
 der offerhande der h drienot
 drie conigen die hi v offerde
Alloe moet miy gebet dat ic
 v nu offer v ontfenckelic hi en
 bequaem sijn En en willet n
 vsmade al bin ic ey arme sijn
 dich mensche bleent my lieve
 moed gods dz ic nimmermee
 va eertijck en moet scheide
 ic en spreke gelvarige brecht
 va alle myne sijn de en ontfi
 ge dz h sacrament tot myre
 lest spijlen En de h olve in die

bre mijre doet dat moetty nu
vrygē lieue suete schoen moe
d' gods Amen **H**ir begint
eyn seer deuot kreulken
vanden leuen en lyde ons
heren dz eyn deuot mülche
geerne ouerdenke sal eer
hi sal ontfangen dat weer
dige heilige sacrament

O suete gebūde he
ilige sacrament troest
mijre armer ziele
D alre luetste spijse der en
gelen en merch des merch
O suete **S**delike herten
vrucht soen der joncfere

maria eyn loen der hoetstter
wylheit die hemel en erde
en allet dat daer binen is ge
scapen en gemaect heeft

O Hemelsche donre suete
heilige geist eyn diepe af
gront die us te vergronde
en is sae den afgront vre
guetheit loe dro dorst mijn

O Geweldige **L**iel
coninc en ewige god ihus
milde geuer van alle gue
den wilt ruste in die byn
nenste slaep comer inijre
armer lielen **O** Almechtich
ge suete here ihu xpe woos

almachtich; hemel en erde
niet begripen en can **C**oemt
in die arme woenige mijne

O hoege rijkdom lielen
alder werelt wilt vch ge
werdigen te come **I**n dat
delyn onwerdige huysken
myns ellendichgen hertē

O alre mynlicke iongelinc
en alre schoenlicke suetlicke bruy
degom mijne lielen ontfect
mij hert niet bre caritaten

O alre vruendelicke myn
re mijns hertē ge werdiger
te come **I**n die snoede wo
ninge dyns armē creatuere

O suete ihūs coemt ende

daelt ueder vander rechter
 hant dyns vaders In dat
 deyn enige huylken myre
 naecter lielen **O** Predicij
 alre qualen en alre ouerste
 meyster des leuens schoen
 hemelsche son der ewiger
 glorie **O** suete blinckende
 sacrament spysse der lielen
 weent mijn alre suetste he
 tot dynre alren suetsten
 worm dyn arme creatur

O mijn alre suetste bruy
 degom in wees aenschou
 wen der engelen altyt in
 dienst by knen en wiem al
 le knyen voer boegē hemel

liche ertliche hellsche her geest
nuch werdelic miñ knye voer
vch te boegen **O** myn alre
heffte bruydegom in wees
tegenwoordichz die erde beef
den **W**ant wten geist dyns
moncs sijn alle hoer crachte
E werde sacrament toent
en vblit die crachten mijne
sielen inz dynre gracie
O suete cleyn kyndekē
gebūdide ihūs **S**i die daer
neder daeldē in dat suete
pateel der reyne maget
maria **S**reyge di in myn
re armer sielen en maect
se gesont van allē qualē

O Suetē cleyu kyndekē
 ihūs geboren vander ionc
 vrouwē maria coemt ende
 rust in myn hert en slyt
 daer in oetmoedicheit

O Oetmoedige coninc der
 glorien die dā bilt eyndey
 kyndeken besnede leert
 mich die besnydenisse in
 te verachten alre quader
 begerten Ende scrjft dynē
 suetē naem ihūs in myne
 hertē en in allē mynē ledē

O Suetē ihūs een seer
 lieflic kyndekijn gedruet
 in die armē dynre liever
 moeder En van hoer geolft

Juden tempel en ontfangen
in die armen symeons Coemt
en rust in die armen mijre
begerliker sielen **O** Alre
laemoedichste ihu en eyn
alre guedertierelste deyn
kyndekyn die blien waldes
in egypten in groter armoe-
den wilt blien in mijn arme
siel en maecten si rijk in
hoere armoeden en ellen-
dicheit **O** Alre suetste soe-
ste iongelinge die in siveyt
dijns gebūde aenlichts
ind in eyne yegelikē arbei-
delikē dienst vre liever
moeder en den alde joseph

laet mich **D**luete ihūs genē
 arbeit verdrietē die ich o
 vren wil in gehoerlamheit
 volbrengen mach **O** Alre
 wyfste dochtvz ihūs lerende
 tot utven tveelf jaren inde
 tempel van dyure liever
 moeder maria mit groete
 rouwe gefocht en van hoer
 gebonden mit groeter blyt
 fcappe mit middel der doctore
 verblyt us mij arme siel in
 vre **S**ewerdiger toevouff
 inden heilige sacrament
Weest gegruet behalder
 der werelt **D** gebūdide lam
 gods inder ierdaenē gedoept

Reynicht mich van alle mi-
nen sunden in dynē welste-
liken duerbaren bloede

Weest gegruet **D** ge-
nadige ihūs seer ge-
pynacht inder woelstijue
mit hunger en̄ mit dorst
mit calde en̄ mit hitē ayt
waken en̄ mit kuyele ayt
suchten en̄ beden ayt tra-
uen en̄ mit becoeringe **S**
mit ontelbken perle van
herten soemt in mij ar-
me siel en̄ leert hoer di
naeuolge in saliger penitē-
aen totten eynde mijns
leuens **W**eest gegruet

leere der wāheit mit uwe
 heilige discipulen gylpysen
 de vyf duysent menschen
 in vyf broede en twee vissche
 soemt hene here en neemt
 herberge in mij arme sel
 behaert en regiert die vyf
 syne myns lichaems **W**est
 gegruet **O** ontfermhert
 tige ihu die arme snoede
 verwoyden herbercht myns
 herte wilt suuer maken
 al bin ich ontverdich dat ge
 coemt onder mij daech
O guede ihu coemt tot
 my alle mijn hoep en toeu
 laet leert my salichliken

Waltchen en te saluē die hei-
lige voete mī mā magdale-
na En vergeeft mī alle mī
sunde en verlorene tyt en
laet mī rusten in utwē sa-
ligen brede **W**est geg-
sclaechtmoedige ihu die
lazarū bescreydes en op-
uerwettes vander doet
soemt en verweet mī
slapende siel en vlicht si
in eyn waer bekenen
mīns selfs **W**est ge-
gruet **O** edel spyle der
godliker genaden **W**ladet
mī hungerige siel mitte
trinne vallende van dīn

re trefelen op dat ich dich
suakē mach in dē grovt mij
re armē lielen **W**eest ge
gruet **O** milde ihūs en alre
heilichste en suetste sacramēt
ons gelaten in eyn ewich
testament als eyn ewich
duerbaer costelic utweel

Ich gruet dich **O** alre
oetmoedichste hē ihū xpe
die in gebuechdē knyen
waerst wallende en tuffen
de die beslycte voet dijner
discipulen aijn hoeft en
mijn hoeverdige hert wilt
neygen tot oetmoedichz

Ich gruet dich **O** suete

troester der bruesder herte
tu en wilt my niet weylke
laten oer toemt en maker
dijn woeninge in myne geest
tu geest mich den saligen
brant der mynen op dat ich
vuerich en geduerich si tot
ty en tot alle kerste mensche
Ich gruet dich **W**alre
bedrukte ihu biddende en
oenbedende dyne hemelsche
vader opten berch van oly
ueten screvende sweptende
water en bloet inde anre
des doets **W**erloest myn
siel van allen anre en bry
sen in myne leste eynde

108
als ick sal scheiden van des
werelt

Weest gegruet **O** gue
dertiere ihu geuagē
gebondē gellagen gellote
gelluyt bespegē en men
nich synd oneerlic mi han
delt **O** myulike ihu coemt
en helpt mich dragē alle
lichaemlike last en lastelike
ontrouwe der menschen

Ick gruet dich **O** bescheē
de ihu gi wort geleyt en
gewelen vanden eyne richt
totten anderē **En** mit boel
vallsche getuygē getbroecht
coemt en leert my alle on

recht om dynē wil te vdra-
gen mit laechtmoedigē ge-
moede. **W**est gegruet v
ewige wyslyz die om mynē
wil lyt bespot mit eyne
wure cleyde als eyu lot my
groet' outverdichz. Coemt
en verblif doet my ver-
blyden in ongeachtheit en
verlunnethz d'eler werelt.
Ich gruet v v' verdul-
dige ihū om mynē wil ge-
geue indē handen der wre-
der knechte die dich iamer-
like geyselden en altemael
d'olwont hadde coemt en
leert mi verwynnē alle
becoringe des diuels ou

mers dynre hulpen **W**est
 gruet onoesel lemen gebēdide
 ihū naect ontclept en loe onge
 nadelic gebondē **W**achyt die
 bande mynre lundē dā myn
 naecte siel mede belivāt **W**

Hch gruet dich **W** doer wō
 de ihū sonder gredentē of
 schoenlyz vanden hoelt rouwē
 doet al doerwont mit pijnē
 en suertē **W** suete ihū coemt
 en doerwont myn doede hert
 my medelydē dynre groeter
 suertē **O** Alre getrouwe
 ste suerste mynaer ihū on
 gotē myz dynē duerbaerē bloe
 de coemt en wasschet die
 wondē mynre sielē in die

fonteyn dyns yroesen bloets
West gegruet is alre scoe
lke coninc der glorie gecleyt
in purper purpure in spot
en getroent in doerne is
suerre brudegom myne arm
lielen coemt en duet mi aē
dat rode cleyt d'wynē om
bliert te comē tot dijne taf
felen. **O**my wtuer core bru
degom vander dijne schoe
lz sonne en maen ver won
derē. **I**n sitende als eyu
lazers mensche sond' gedac
ten coemt en verloest mi
vand' lazerie myne sinde
Ach gruet dich is myn alliche

ihū eer en glorie der engele
 Nu in spot aengebeet Ende
 mitte riet ontfarmelic gella
 gē op dij heilige gecroende
 hoelt **G**hent en helpt mi ver
 wynen alle houerdie myns
 gemoets

West gegruet is suete
 ihū onoesel lemkē v
 wesen totter doet **J**ae totte
 alre scendeluckte dott des cruyss
 Gkent en laet eyn genadich or
 del ouer mi guen **I**n gheest
 mich alle quaet ordel dat ich
 ye ouer mynē eue mensche
 gedede **I**ch gruet dich is
 guede ihū vol ellendicheit

onder den last des cruce gaē
de miꝝ bloetē voete **D**at suete
hoeft vol doerne dat heilige
lichaē vol wondē **E**nde dat
gebūdide herte vol persen
roemt **I**n suete ihū en trett
mi aen nae di en leert mi
willichlic draggē dat cruce
der saliger penitencien
inder ghehōsamhēz totter doet
Weest gegruet **I**n wern
like ihū die ontfermelic nē
sagelt den ellendige druck
dijne lieū moed en maget
maria **S**oemt suete ihū en
ontfmet mi hiel in hoere
letter moet en verloest mi

111
van allen druck. **O**doer ge
quetste ihu die den aengetoeg
genē roech wtgetoegē wat
en alle v wondē wordē doe
soer onfermelike weder
beruyet en lutende al naect
in groeter cla caldē in groet
perlen dyns hertē u'wachtē
de dat cruce da du dē bittē
doet aen lydē soldes. **S**oemt
mij hē en bereyde mi altyt
in herteliken medelyde
om te rustē in dynē higen
cruce. **I**n oer inden cruce
der penitentiē totter doet
roech. **W**ett gegē. **O** onferme
like wtgerecte ihus aenden

cruce in enē gelpānen lichaē
doboert en genagelt in ont
uoeginge alle inder heiliger
ledē en wondē **E**n schoerin
ge dūre aderen ontsprunge
dūre h senen **I**n grot' ellen
dichz gelpānen als eyn snaer
op eyure herpē **C**oemt ende
trect mi tot di en behuet
mij siel en die begitē mīns hte
i die hole dūre wondē **O**u
uloeyende ihu in alle doechde
is suete ihus die du bades v
dij viande die di cryyften
Coemt en geuet alle den
genē die mi misdoē of bedruet
hebbē deplachtich te werde

Dins h' lydens op dat si daer
 do moegē v'rygē v'giffenis
 allē hūre sundē. **W**eest geyt
 u getrou besorger he ihu xpe
 die beuolen hebt v'z lieue
 moed' mā d'ynē gemynnen
 discypel scē iohānes laet mi
 altyt beuolē sijn in ulver be
 wānge en oec in die huede
 d'yr e lieū moed' mā. **O** Die
 te ihus gelaten van d'ynen
 hemelsche vader seggende
 het is al volbracht. **V**ader i
 d'ynē handē beueel ic mynē
 geest. **W**en bitterē doet sma
 kende om ons leuendich te
 makē. **S**oemt u m' getrou.

bloeser ic bidden dat gi vast in
mij hert geprent wilt bliuen

O behalder en getrouwe
bloeser laet ontsprengē in
mij onbereyft hert **Die** vloē
de vloeyt vre godliker gra
tien en genadē **Wp** dz ic mi
salichlic bereyde mach om
dijne h lichaē en bloet te on
fangē tot dijner **kerē** en
salichz mijre sielē **amen**

O hellige werfchap in die
wilke xps ontfangē wort
en die geduekenylle lijdens
muntliken lydens begraen
wort da wort onse hert v
vult inz godliker genadē

en ons wort gegeuē eyn pāt
 der toe comende genaden
 dae laet ons vroelich dē hē
 af louen **Verfikel**

En hi heuet ons gegeuen
 dz hemelliche broet en die
 mensche heuet gegetē dz
 broet der engelen **Collert**

O hē god du die ons acht
 gelaten hebes die gedencē
 tusse d̄ys alre h̄ste lydens
 ond' de wondlike sacramētē
 wy bidde dich gweest ons alsoe
 wa werdelike te **Seve** d̄y
 h̄ hemelichz d̄ys gloriofen
 lichaums en d̄ys gebndiden
 bloets op dz wy altoes ende

Stadeliche geuoelē moete die
vrucht en die bate vā dīne
bloiffenunge die leuet ende
regnert god in ewichz. Amen

O alre suetste he ihu chri
 die geseynt bist witte
 schoet des ewige vader in
 die werelt die sunde te ont
 bande en te vloose die pijn
 lyde **T**e ontbindende die geset
 mde herker te ~~ver~~
 vrede die gedept sy die
 pelgeruus in ho laut wed
 te sende die rouwech sy
 te stercke die bedruet sy
 in ho hent mederyn te gne
 gesont te make die sterke
T ghenaede **D**oe die gewaer
 penitencie doe **O** he nu wilt

ons troeste stercke en v'loef
Wilt p'ne da' wy in geset sijn
En du he' conuict d' conige die
Dz menschelike geslecht ont
fangē heues in d'ne huedē
en alle gramscap ned' ge
lacht Dat paradys ons he
ues gewoht nuz d'ne t' bloe
de en tussche god en d' engelē
brede heues gemaect **O**
he' nu wilt di gewerdigē
tussche ons en onse viande
eyne gewarigē brede r
maekē en eyndrechtich
O he' v'toen ons d' gracie

en alle dē toern en haet die
 ons viandē hebbē tegē ons
 die wilt gewerdigē tē saechē
Alsoe du saechtes dē toern en
 haet die esau had tegē sijne
 knecht **O** hē alsoe moestu
 in ons stotte dī gracie alstuse
 ingegonē heues iacob dīne
 knecht **O** hē steret lut die
 ar me dīre barhertrichz
 om ons te vloese en beluat
 ons vō alle die geyu die haet
 en toern tegē ons hebbē
Alsoe du abraham vloest
 heues vandē vier der

hede en syne soen ysaack vā
d offerhande des vuers En
iacob vand' hant elau syne
brueder en ioseph wite hande
syne bruederan En noy
wite water dz ou alle die
werelt vloeyde byd' arde
en loth wite stat vā sodoma
en gomorra Dine knecht
moyses en aaron en dat
volt vā isrl wt egypte de
coninck dauid wite berch
vā gelboe wt saels hande
en wite hant goliath des
gygans susanna vader

valscher wroeginge **E**n iudicht
 wt holofernis hande ende
 daniel wt splonche der ~~lowe~~
 leiwē die duc luyd' sy drach
 mysaach en abdymago wt
 oue des lohēde vuers **E**n
 lonitas wtte buoch des wal-
 mische **J**hobnā vand' macht
 des vissche **E**n adā heues
 gecocht my dymē duerbaeu
 blaede wt dieply der helle
Den apoltet scē pet' vandē
 bande des kerke en scē
 paul' wt diepte des meere.
En scē iohan ewāgeliste wt'

cūppe des hornende olyf
en vande dranch des femp
O hē alsoe wilt ons vloesē
vā alre pijnē en nauwlichz
dā wy in geset sijn dz si ons
niz en moete toecome **O** hē
coemt ons te hulpe wat
onse viande doe of dencke
te doen nuz quade raet **Dā**
om biddē wi di **D**alre ~~mit~~
miltste hē dz tu alle die tegē
ons doe of dencke te doen
in quattlyz gelwerdigen
wils te destruerē en te nuz
te make **A**lsu destrueer

des dē raet achytosels die v
 riet absolō tegē sinē vad' dauid
 dē coninc **O** hē alsoe bescerme
 ons vā alle quade en vā alre
 nauwicheit en quactly die onse
 viandē teg' ons doe of dencke
 te doe **O** hē bescerme ons dō
 alle dī t' waeldade dō dī t'
 menschly die du ontfruyt
 vā dīre lger moed' mā **D**ō
 dī t' geboert dō dī t' besuyde
 nis en dō dī t' ~~doepfel~~ doepfel
Dō dī t' vast' wakē hong'r
 en dorst calde en heyt **I**n
 dō alle dīnē arbeit tribula
 cīe en pynē **D**ō d' lasterē

en bespreke do die geiseling
en doerne woening. En do
die hadde slage dyns ty hoefse
die du alre ~~beste~~ milste
vo ons sunden gelede he
ues soe coemt ons te hul
pe in alle ons noet en man
wulz. Do die bitterlyc dijre
passie en dys harue da du
ae sterue woldes vo ons
arme sundig mensche
Do de drauc d' galle en
des edichs en do de bitteren
grynunge doet des cruce
Do die vy woerde die du
o alre suetste he sprakes

doe du hinges aende cruce **O** he
 wanttu tot dyne vad sprakes
vad vgeuet he wat **O** he
 oec sechdestu totte seker
hude salstu **E**n tot dyne
 lieu moed sechdestu Wijf sich
 da nae tot dyne discipel sich
du moed **D**a nae sprakestu
en dorst dz was nae salig
 d siele **O**ec sprakestu **O** vad
 en riept nu luyd stemen
hely hely **D**a nae **O** he
 sprakestu het is al volbracht
 nu sy all geevnt die groete
 pijn en seeridz die du th
 yde waldes vo ons ar sundige

mensche **O**m alle deser pū-
tē wil sae liddē wy di hē dzu
digenwerdige wils ons te
bescherme vō alle weyse onsi-
siele en ons lyfs **E**n dō dz
iamerlic luyde roepe dz
tu riepes Wad' in dyne hē-
dē **E**n dō dz speer dz in di-
re syde gestekē wat **E**n dō
dz preciose bloet en wat dz
wt dyre hger syde vloet
En dō v grote onferhert-
tichz **O** alre suetsb' hē ihu
dū die onsprekelic is wilt
ons dit vloeenē dō dū h v
zysenisse en troest die di-
dē apostelē die gancē **E**n

Dō dñ gloriose opbaert in dē
 hemel en dō die gracie des h
 geyst en toecomst in dē dage
 des ordels **D**ō die vdiēntē en
 gebet en waeldadē d edelre
 ioncfrouwē dñre lieū moed
 mā en alle dñre lieū hge
Fū dō alle die waeldadē die
 du ons heues gedaē en vloet
Wāt **O** hē du heues ons gemaect
 en vloest en geleit tot dñre
 hge geloue en heues ons ge
 noemt miz dñre h naē en
 mizē schylt des gelouē ons
 bescermt **F**ū hier in boue he
 uestu ons geloeft dz ewigē

leue in dīne rīckz om deser
sake wil en om doel and' dz dat
ogē in ~~ghe~~ en ~~heest~~ sien en
mach noch oer gehoere noch
mit hert des mensche in sty
gē en mach dztu edel hē be
reyt heues den geynē die
dy waerlic lief hebbē soe lo
ue wī di en seggē di grote
danck die daer edel list en
gebūdyt ~~Amen~~ vā ewen
tot ewē en in ewichz ~~Ame~~
O alre bārlīchste god ee
troest' d' bedruēfs die bedin
gē moette totti come die in
lyde en in tribulacīe totti

waert En dñ werdige leuen
 dat alle mensche ewich leuen
 vdiert heeft dat moet staen
 vo alle myn sũthke leuen en
 werkē **D**ñ ic beken dz ich my
 licha die heb gegene tot menich
 uoldige sude **R**u bid ich di dñ dz
 dñ doerwode licha si eyu beterin
 ge voer alle die sunden myns le
 has **D**ñ ich heb myn hoest en
 myn aensicht odworpe der hou
 die en der ydelre schadeliker cyer
 ly **I**ch bid di dñ dz dñ geroende do
 wode hoest dat daer was dogra
 ue my gruwelike dorne en dñ

belynde aenlicht oügvete nuz du
nē bloede en nuz onledich der wo
de mich moet sijn eyn beterige vō
alle myn houdie en ydellij. **W**th
ich behē di dz ich my oige dic heb
gegeue tot synlike waellustige
dige te hē nuz begerete. **E**n obeg
lic en oāendechtelic dyne tigen
lichae dagelice heb aengesien. **I**c
biddi th dz die vbydige dymre
schoenre oige sijn moet ey bete
rige vō alle my sulike gelycht
Myn ore heb ich die gegene te
hoere onnitte ydel worde en tot
achter spraect. **E**n obegreelike

geweest tot alre waerachtiger
 lerē Ich biddi th dat die quade
 lasterlike woerdē die di ye toe
 gesprockē wordē en sūderlīgen
 doē du hynge aendē cruce / nu
 moet sū eyn beterīge boer alle
 mij quade ydel sūthike woerdē
 die ich ye gesprockē of oersaek
 gewaert te spreke of te hoeren
 sūn tonge is dit suel geweest
 tot ydele onnutte sūthiken spie
 kē en leer traegē en verlumende
 totte loue gods Ic biddi th dat dū
 eerwīdige woerdē en dūn vrucht
 bā leer en die bitterh; des edix

en der galle si enu beterige voer
alle die lude myne tonge en myn
mouts **M**it myne voete bi ich
die luel geweest te gaen tot sun
de en tot ydelh; en trage ten
dienst gods **I**c biddi th dat dyn
ellendige voetsnaeppe en dyn do
grauē voete moeten syn ey be
terige voer alle myn luthike ga
ge **O** th my hert heb ic die ge
geue tot menichuoldige onuit
te luthike onreynē gedachte
en synker lost en tot quader
genoechte my eyne ongestaedige
gemoed **I**c biddi th dat dy reyne

mynēde luyter doerwoude hert
 moet sūē vō my menichuoldige
 sūthc ongestmedich hert en gemoe
 de **D**th ic behve di dz ic my cōcie
 ne dic heb besmet my menichuol
 digē sūde en my ralsaryē der we
 relt en heb mich vbllyt in quade
 oreyne genoechte **I**c bid di th dat
 dū hoege wdige mynē bloede my
 cōciecē moet walsche vā lallē
 sūthkē vleckē **M**ij siel heeft hoer
 vā di mynē scyp my o trouwe ge
 keert en heeft vrede mynē stat
 gegene **I**ch bid di th dz dū eerwer
 dige gebūdide siel si eyn offer en

eyu loeflike beterrige vò dat afke
rē alre mynre ogetronwiche; in
te suekē trentūlike troest. En du o
mynen wil sonder alle tveest gelae
tē warec o myns ewigē troests wil
Dij hberge was die gemey locht
en ic heb voel cygētscap gesocht
Dij spyle was die bitter galle en
dijnē drack was dē suyrē edich en
ic h loe groete genoechdē in eete
en in drickē **D**ij bed was dat ha
de cruce en ic sueke saechte legerē
Dij deefel was die doerne croen
en ic suek die bouē mij noettruff
Dij vast warē die ploupe nage

le idē eygē noetsnel des cruce
 en ic sueke voel gemaets **W**th
 die bitter smert dýre tederre
 natuerē en dat medelidēde hē
 dýre lieue moeder marie moet
 staē voer alle myn sundē en vlyp
 menssen en dat ich soe o'dancbaer
 bin geweest dýre genaedē en
 gauen die du mij heer en myn god
 mich gedaen heues **A**men **gebz**
Oth leert mich vr. heilige leue
 oetenen en naeuolygē wilt mich be
 hoedē vā allē dýgē die tegē dýn
 geboedē en mij ordē sijn **O** ewich
 licht vlycht mij hert my dýre

gracie geest mich vch te bekē
nē en te mynen op dz ich mach
vsmaedē die bednechlike vallh
alre tythker dūgen **D** th gi syt
ey oersprōck alre ware blytscap
pē suetichz en genoechtē en al
re liefdē en mynen wilt my ht
en my syne alleytotti treckē en
allē troest der mīschē schuwen
en alle genoethdē en wallust die
gi izzē syt te vsmaedē maect un
th omethich te willē of te vmoē
gen dat vch milhagelic is en te
wederstaē uae mynē armē vmoē
gē **D** th coemt myre crāchz te

hulpe wāt gē syt alleyn mīn hulp
myn troest en mīn v̄makige geest
in ih̄ te volherdē in v̄re heiligē
dienst behuet mich vā allet dat
mich scheidē mach van di op dat
ich vch behaegē mach hier en in
etwicheit **Ame**

En gebet als men onsen
lieue heer opboert inder
mischen.

O almachtige hemelsche
vader. Ick arme sundi-
ghe mensche bid v oetmoe-
delijck dat ghi my aensie
wilt uwen enige geboren
soen begrepe inde sacra-
ment; voer my geghe-
selt getwoent en gehange
in die galghe des cruyts
van hoeft totte voeten
zeer bloedich en mismaect

oeck voer my ghestoruen
 den bitteren doot, die nu
 sit aen dijn rechterhāt
 verheue bouē die neghe
 thore der heyliger engelen
 wesende ons voerspreker
 by uwer genade en recht
 uerdicheidē. O hemels
 che vader den seluen
 chēn Jesū uwe enygen
 gheborē soen offer ick
 v in desen sacrificie, en
 wilt my verleenē doer

syn heylige verdiensten
verghiffenisse mijne sun-
den. ynnicheit des geestes
vuericheit des herten,
een salich steruen, nu
gratie ende genade, en
nae desen leue v ewich
leuen. Amen,

